yeni tiyatro

ISSN: 1307 - 6965
www.yenitiyatrodergisi.com

Eylül - Ekim 2022
Sayı: 155-156
Yıl: 16
Fiyatı: 20 TL / **Taahhütlü fiyatı:** 30 TL

Yayın Türü: Yerel Süreli
İmtiyaz Sahibi: Ömer Göktaş
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Genel Yayın Yönetmeni:
Erbil Göktaş

Hakem Kurulu:
Prof. Dr. Semih Çelenk, Prof. Dr. Ayşe Didem Uslu, Prof. Dr. Sema Göktaş, Prof. Dr. Erhan Tuna, Dr. Öğr. Üy. Erbil Göktaş, Doç. Dr. Funda Özşener, Dr. Öğr. Üy. Gülayşe Temeltaş

Yayın Kurulu:
Erbil Göktaş, Sema Göktaş, Funda Özşener, Ufuk Aşar, Alpay Ekler, Erhan Tuna, Turgay Yıldıran, Yetkin Yüksel, Mete Çubukçu, Gülçin Üstüntaş, Avaşin Yorulmaz, Ceren Olpak, Mustafa İri, Seray Gözler

Hukuk Danışmanı:
Av. Hülya Göktaş

Organizasyon Sorumlusu:
Dalya Uçankuş

Reklam Direktörü:
Mustafa İri
Telefon: +90 534 656 45 03

Dış İlişkiler Koordinatörü:
Serhat Günay

Yurtiçi Temsilcilikler:
Adana: Mustafa Bal, **Ankara**: Mahmut Topçu, **Antalya**: Hasan Kollez, **Aydın**: Emel Selek, **Bartın**: Zafer Gecegörür, **Bitlis**: Gökmen Okdayan **Bursa**: Nergiz Acar, **Çorum**: Mustafa Taşkıran, **Erzurum**: Selim Cinisli, **Eskişehir**: Güney Merve Uysal, **Gaziantep**: İbrahim Yılmaz, **İzmir**: Ufuk Aşar, **Karadeniz**: Umut Şahin, Erdal Karakurt, **Kayseri**: Hülya Göktaş, **Kocaeli**: Yetkin Yüksel, **Kütahya**: İbrahim Vehbi Atabay, **Muğla**: Nafize Çetin, **Mersin**: Mustafa İri, **Ordu**: Yasin Akyüz, **Sakarya**: Kadir Akbulut, **Uşak:** Murat Çubukçu, **Van**: Sabri Şenol

Yurtdışı Temsilcilikler:
Almanya: Şener Bağ, **Avustralya**: Tommy Murphy, **Fransa**: Georges Daniel (Coşkun Tunçtan), **Hollanda**: Şaban Ol, **İngiltere**: Meral Karamuk Uğurşan, **İsviçre**: Elmas Uzun, **Kanada-ABD**: Mahmut Şenol, **Litvanya**: Simona Orinska, **Romanya**: Cristina Modrenau, **Ukrayna**: Özgür Kısır, **Yunanistan**: Evdokimos Tsolakidis

Dizgi:
Muhammed Furkan Altınkaynak
Telefon: +90 545 905 4238

Fotoğraf Editörü:
Yavuz Yılmaz
Bora Elber

Yeni Tiyatro Dergisi:
Kemalpaşa Mah. Cumhuriyet Cad. No: 66, Petan İşhanı, Kat: 2/11, İzmit/Kocaeli

İletişim:
Telefon: 0 216 334 89 75 / 0533 552 76 09
E-posta: erbilgoktas@hotmail.com
İcadiye Mah. Sofracı Sok. 8/8 Kuzguncuk-Üsküdar-İstanbul

Baskı:
Akademi Ajans Matbaa
Davutpaşa Cad. Güven San. Sit. C Blok, No: 230 Topkapı/İstanbul

Yeni Tiyatro Dergisi 16 Yaşında...

İÇİNDEKİLER

Sunuş
Yeni Tiyatro Dergisi 16 Yaşında!...
Erbil Göktaş

Uğurlama/2
Alpay Ekler'e Vedam
Sibel Tomaç

Eleştiri/7
Bir Vasiyetin Şahlanışı: Boynu Bükük Öldüler
Yetkin Yüksel

İzlenim/9
Realtor Alanya 1. Tiyatro Festivali
Mustafa İri

Haber/15
İstanbul Klasiklerle Buluşuyor
İBB Şehir Tiyatroları, Tiyatronun Yerli ve Yabancı Klasiklerini İstanbullularla Buluşturuyor

Söyleşi/17
Işıl Kasapoğlu ile...
Yavuz Koç

Söyleşi/21
Şafak Poyraz ile...
Mustafa İri

Söyleşi/24
Yücel Erten ile...
Erbil Göktaş

İzlenim/24
19. Bodrum Uluslararası Bale Festivali'nin Ardından
Sema Göktaş

ALPAY EKLER'E VEDAM

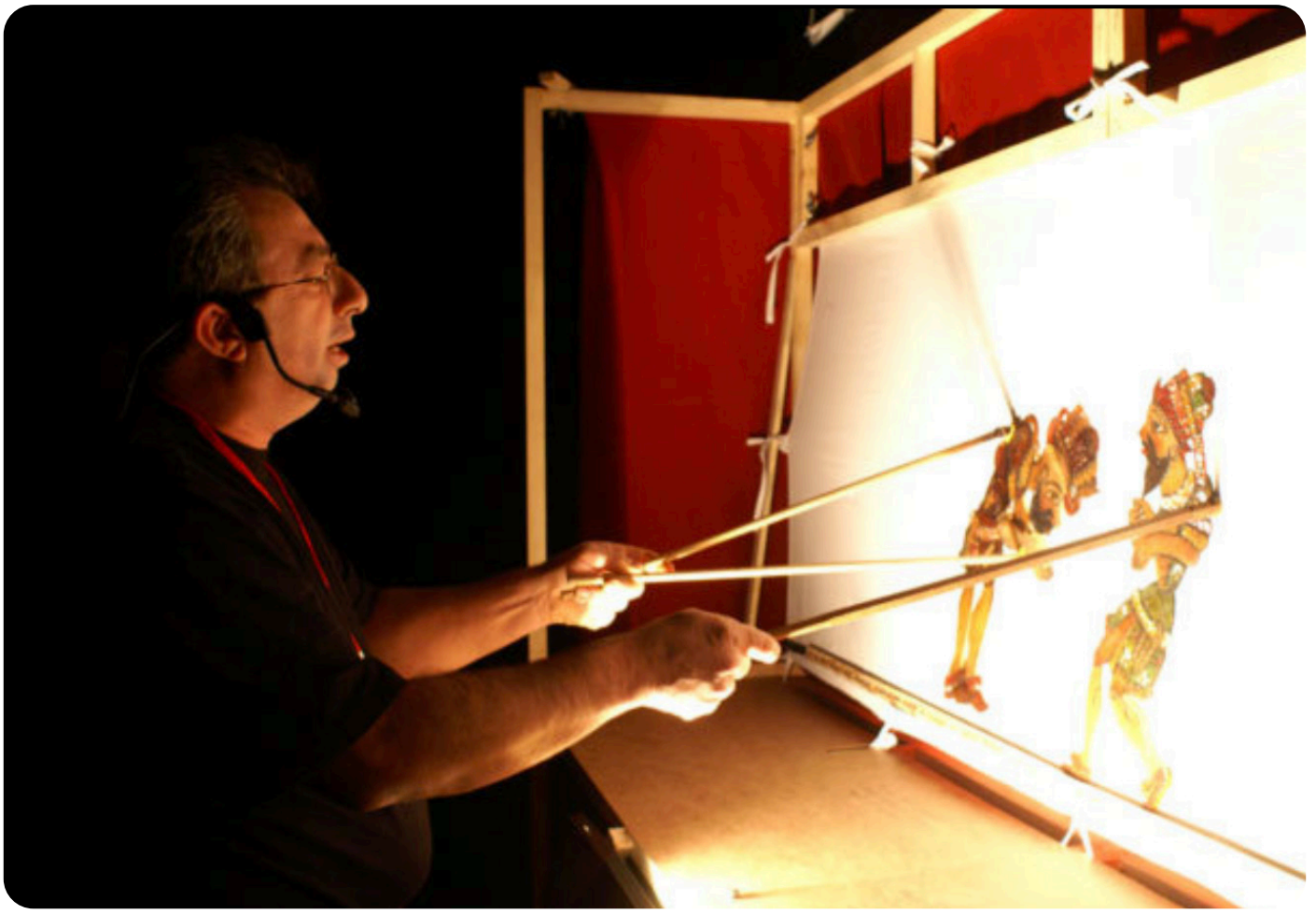
SİBEL TOMAÇ

Yıl 2003, İstanbul Şehir Tiyatrosu Açıkhava yaz oyunlarında Lüküs Hayat' ı üçüncü defa izlemeye gitmişim. Arka sıramda iki kız konuşuyorlar. Şehir Tiyatrosu Fatih Sahnesindeki ilandan, açılacak tiyatro kursundan bahsedip kursa gidip gitmemeyi konuşuyorlar...

O kızlara arkamı dönüp bakmadım ama ertesi sabah Fatih Sahnesinde ilana bakmaya gittim. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Gösteri Sanatları Merkezinde yeni dönem oyunculuk, yazarlık ve yönetmenlik kurslarının başvuru tarihleri ve şartları yazıyordu ilanda. Kızlar kursa kayıt oldular mı bilmem ama onların o muhabbetini dinlemek benim hayatımın akışını değiştirdi. Oyunculuk kursuna yazıldım.

Dersin ilk günü çok kalabalığız Tarız Zafer Tunaya' da. Müdürümüz Üstün Hoca (Üstün İnanç) konuşuyor bizlerle. Birinci yıl haftada altı gün, bazı günler tek, bazı günler ikişer farklı hoca ile yapılacak derslerden bahsediyor. Bazı hocalarımız şehir tiyatrolarından bazıları da özel tiyatrolardan geliyor. Biraz gözüm korkmuyor değil hani. Dersler başlıyor... oyunculuk, diksiyon, pantomim, müzik, doğaçlama, ses ışık, tiyatro tarihi, epik tiyatro, geleneksel tiyatro, karagöz/kukla... Epik Tiyatro dersinde bir adam geliyor, yüzümüze pek bakmıyor, hep ileri uzaklara bakarak başlıyor Brecht anlatmaya... Alpay Ekler, Brecht aşığı... Askeri liseden mezun. Askeri lisede hem yazın hem de tiyatro külliyatını yalayıp yutmuş hem Almanca hem İngilizce hem Türkçe oyunları okuyor. Almanca bilgisi sayesinde Brecht le tanışmış. İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı mezunu. Askeri lisenin getirisi bilmediği yok! tamirden de anlıyor, yazmaktan da, felsefe de yapıyor yemek de. Üç dönem Şehir Tiyatrosunda repertuar kurulu üyeliği yapmış, 1989' da Ümraniye' de birkaç tiyatro aşığıyla kurdukları yarı profesyonel Tiyatro Merdiven' de genel sanat yönetmeni, mask, kostüm, kukla yapımcısı. Grup, Alpay Ekler' in önderliğinde oyunları yazıyor, yönetiyor, kostüm dekorlarını yapıp sahneliyorlar. Hoca da var da var. Anlatıyor da anlatıyor. Brehct şarkılarından ninniye ne zaman geçiyoruz anlamıyorum. (Herhalde ders başında uykuya daldım, uyandım ki ikizleri anlatıyor). Daha yeni ikiz kız babası olmuş, derslerde felsefeden giriyoruz, çocuk bezinin ne kadar pahalı olduğuyla devam

ediyoruz, "çocukların altını köylerdeki gibi toprakla mı sarsak" diyor... köy seyirlik kimin köyünde devam ediyor diyor, Dionysos' un ölüp dirilmesinden aşureye, aşureden kız kaçırmaya... (mitolojiden kız kaçırmaya nasıl geçtik?- yine mi uyudum!)

Kursumuzun çocuk bölümünün de hocasının o olduğunu öğreniyoruz dersler devam ederken. Dedesi Münir efendinin çırağı kuklacı, ortaoyuncu ve Karagöz sanatçısı İhsan Dizdar'ın çıraklığından sonra 1996' da Karagözü profesyonel oynatmaya başladığını öğreniyoruz. Kukla oyunları yazıp oynaması daha önce başlamış ama Karagözle tanışmam İhsan ustam sayesinde diyor. O da başka bir hikâye. Ustanın Ramazan oyunu var. Ama arabası yok. Ama benim var diyor Alpay Hocam ve onu oyuna götürüp getirmeye talip oluyor, böylece ilerletiyor muhabbeti... çanta taşımaktan çıraklığa, sonra başlıyor tasvir yapmaya... ilk önce tornavidayla başlıyor deri işlemeye ve yeni oyunlar yazmaya... (tornavidadan nevregana geçişi ve bir sürü denemeler sonunda şimdilerde onun tasarımı dört köşe delik açan nevregan' ı kullanıyoruz) o dönemlerde anaokullarına gidiyor kukla oynatmaya, o yüzden her gün/her hafta/her ay yeni oyun yazıp, yeni kuklalar yapıyor. Sonrasında Karagöz Vakfı karagöz kursunda diğer ustalarla tanışma, ve kursu birincilikle bitirmesi... karagözün insanı içine çeken derin bir kuyu olmasıyla kuyuya düşüyor Alpay Ekler. Hem öğrenmeye hem öğretmeye başlıyor. Bunu pek çok oyun ve yerli ve yabancı pek çok festivalde sahne almak izliyor. Kursumuzun Karagöz ve Kukla hocası da o. Epik tiyatro dersinde Platondan girip, Aristofanes' den çıkıyor. Kâh Brecht' in bir şiirinden bahsediyor, kâh bir antik oyundan... sınıfın çoğunluğu da benimle birlikte uyukluyor derste.

Neyse ki sonraki ders karagöz. Ama onda da tragedyadan giriyor, Brecht ten çıkıyor nedense. Prologos, epizodien, eksodos' tan, mukaddime, muhavere, fasıl ve bitişe geçiyor. Aradaki bağlantıyı göstermeye çalıyor. Ama arada uyuyan ben ara söylevleri kaçırıyorum galiba. Sonra uygulama dersine geçiyoruz da benim de derste uyumalarım bitiyor. Tiyatro Tarihi dersindeki uyumalarım, Karagöz ve kukla dersindeki tasvir ve kukla yapımı heyecanıma bırakıyor yerini. Herkes bir kukla yaparken ben iki yapıyorum. Herkes bir tasvirdeyken ben ikincisine geçmişim... derken Alpay Hoca, kurstaki ikinci yılımın başında Tiyatro Merdiven' de oyuncu ihtiyacından bahsediyor, en birinci gönüllü benim. Hayalim sahnede olmak. Oyunculuk sınıfımızın 1. yıl kapanış ve 2. yıl açılış oyunlarında oynamışım. Kapanış oyunumuz bir ortaoyunu. Profesyonelliğe adım atan Merdiven' de kurstaki hocalarımdan Savaş Aykılıç' ın oyunu Aşk Grevi' ni oynayacağız. Antik oyun ve geleneksel oyun harmanını görüyorum Savaş hocamın metninde. Anlatılan şeylerin çoğu böyle daha bir oturuyor zihnimde. (Sonrasında Aşk Grevini üç sezon oynuyoruz

Merdivende çoğunlukla kapalı gişe). Alpay hocamın sanat yönetmenliği, dekor/kostüm/mask/kukla tasarımlarıyla oyun sahneye taşınıyor. 2005' te Oyunculuk bölümünün bitirme oyunu olarak Üstün İnanç hocamızın Bir Gül Koşusu/Fetih oyununu da yönetiyor Alpay Ekler. (Daha önce de Üstün hocamın oyunlarından İbrahim Müteferrika' yı yönetmiş). Orada da sahnedeyim onun rejisinde. Sonrasında Merdiven' de oyunlar birbirini takip ediyor, kiminde oynuyor, kiminde sahne arkasında çalışıyorum. Hıyarapol, Ne Oldu Bize, Mada, Woyzeck ve birçok Ortaoyunları... oyunları yazıp yönetmenin yanında sahne tasarımlarında da payı büyük Alpay Ekler' in. Kostüm de tasarlıyor kadeh de. Bir gün bakıyorsunuz tüm ekip sabahlayıp ayakkabı dikiyor, bir gün sütun boyuyorlar. Tabi başlarında Alpay Ekler var, tüm ekip de destek oluyor ona yapım aşamalarında. Derken artık profesyonel bir tiyatro olan Merdiven' de dışardan bir yönetmen de oyun yönetsin deniliyor. Haşmet Zeybek o dönem Gösteri Sanatları merkezinde yazarlık dersi vermekte. Alpay hocam konuşup ikna ediyor, Haşmet Zeybek' in nehir oyunum dediği Theodora' sını oynayacağız. On beş bölüm olacak bu oyun diyor Haşmet Hocam. Ben de aklımdan oyunda kendime bir rol seçmemin yanında hem asistanlığa talibim oyunda hem de yapılacak küstüm dekor vs işlere. Haşmet hocamı almaya Selçuk Delipınar'la gidiyoruz ilk provaya. Hemen söylüyorum Haşmet hocama. Ne asistanlığı, bana Yönetmen yardımcısı payesini veriyor, başlıyoruz provalara. Haşmet hocam panayır oyunculuğu istiyor, takla atın, amuda kalkın, insan kulesi yapın vs.. Çalışmamız gerek.. Haşmet hocanın istediği oyunculuğa erişmek için Tiyatro Merdiven ekibi başlıyor Alpay Ekler idaresinde beden terbiyesini de kapsayan "Bıyık Altı oyunculuk" çalışmalarına. Alpay hocam tabi ki başımızda başlıyoruz arka planda çalışmalara. Önce beden çalışmaları, sonra oyun provalarıyla ilerliyoruz, tüm ekip tahta bacağı deneyip, amuda kalkıyor, atlayıp zıplıyor. Theodora provalarında hem bedenimizi hem zihnimizi çalıştırıyor Alpay Ekler. Bir yandan mitolojiyi yalayıp yutuyor ekip, bir yandan da bedenini açıyor. Çalışmalara ballı baharatlı kuvvet ve zihin açıcı macunlarla başlayıp, Selçuk' un ve Haşmet hocamın kışkırtmasıyla gece kebapla bitiriyoruz. Alpay Hocam daha önce pek çok oyunun müziklerini yaptığı gibi bu oyunun da müziklerini yapıyor. Ertesi yıl aynı tempoyla nehir oyunun ikincisini de oynuyoruz. Haşmet hocamın ömrü yetse devam edecektik ya... Bu arada Alpay Hocam Ava Giden Avlanır adlı karagöz çocuk oyununu sahnelemekte. Ben Tiyatro Merdiven' deki oyunlar haricinde karagöz oyunlarını da takip ediyorum. Karagöz Plaj Bekçisi, Karagöz Kitap Kurdu, Karagöz Aya Gidiyor... Bunlar hocamın yazdığı Karagöz oyunlarından bazıları. Oyunları izlemeye gidiyorum. Bazen seyirci yerinden bazen de sahne arkasından izlememe izin veriyor. Ben Gösteri Sanatlarının oyunculuk bölümünden mezun olmuşum, artık yönetmenlik bölümüne gidiyorum. Madem yönetmenlik istiyorsun deyip Cihangir Köse ile birlikte yazdıkları Soyunun Savaşa' yı yönetmemi istiyor Tiyatro Merdiven' de. Onun da himayesiyle başlıyoruz çalışmalara. Başarı-

lı bir sahneleme ve benim ilk yönetmenlik deneyimim ekibin de desteğiyle gerçekleşiyor. Alpay Ekler bu arada gösteri sanatları merkezinden ayrılmış, Kocaeli Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde Geleneksel Türk Tiyatrosu ve Kukla/Karagöz atölye dersleri vermekte. Ata'nın (Ata Camuz) da o üniversiteye girmek için Alpay hocamın atölyesinde çalıştığını öğrenince ben de çalışmalara katılıyorum. Amacım karakalemimi biraz daha ilerletmek (Önceden birkaç resim kursu bitirmişliğim ve sertifika koleksiyonum bilinmekte) Onun teşvikiyle okul sınavına girmeyi ciddi düşünmeye başlıyorum ve hocamın ilk yardağı Mimar Sinan Geleneksel Sanatlar mezunu Barış Baş' ın çalıştırmalarının da yardımıyla Kocaeli Üniversitesinde Sahne Tasarımı' na giriyorum. Alpay Ekler orada da 4 yıl hocam oluyor. Hocamın Geleneksel tiyatro tarihinin yanında seçmeli atölye derslerini de alıyorum. Tasvir ve kukla yapımcılığında onun sayesinde ilerliyorum. Tabi ki dersi alan/almayan öğrencilerle toplu kahvaltılarımız da unutulmazlarındandır dersin. Gösteri sanatları merkezinde ders verdiği süre boyunca yetiştirdiği sayısız oyuncu ve Karagözcünün yanında burada da pek çok oyuncu ve sahne arkası sanatçıya ilham oluyor. Bu arada Kurucularından olduğu Unima İstanbul'un yanında Unima Türkiye Milli Merkezinde de yöneticilikleri devam etmekte. Onun teşvikiyle ben de girmişim derneğe. Kocaeli Üniversitesindeki derslere devam ederken, Unima İstanbul' da genç karagözcüler yetiştirmek üzere Kültür Bakanlığı desteğiyle kurs açıyor. Bensiz kurs olur mu, tabi ben de kursiyerlerden biriyim. Kursa Unesco ve Kültür Bakanlığı Yaşayan insan hazinesi seçilmiş Karagöz Ustaları Orhan Kurt, Tacettin Diker, Metin Özlen eğitici olarak katılıyor. Alpay hocamın yanında, Haşmet Zeybek, Levent Çelik, Savaş Aykılıç' ta geleneksel tiyatro birikimlerini paylaşıyorlar bizlerle. Alpay Ekler üzerine çok kafa yorduğu doğal boyalarla tasvir boyama, köşeli nevreganlamayı anlatıp, pek çok kimsenin dikkatini buna çekmeye çalışıyor.

Kültür bakanlığının yayınlarından Gölgenin Renkleri' nde karagöz yapımı makalesi ve tasvirlerin ekspertizliğinde de görev almanın yanında pek çok dergideki makalelerle karagöz konusunu incelemesi karagöz sanatına yeni pencereler açarken, sosyal medyadaki yazılarıyla bazen takdir, bazen de tepki çekmeye devam ediyor. Yani sadece Karagözde yazılanlar, sahnelenenler yetmiyor ona, artık, araştırıyor, okuyor, yazıyor, anlatıyor. Bir bakıyorsun basit bir anı kitabından çok önemli bir bilgi keşfediyor, bir bakıyorsunuz Osmanlıca bir metinden yeni bir oyun buluyor. Çevresindekilere de ışık oluyor araştırma ve yazılarında. Dil etimolojisi de giriyor ilgi alanına, boza yapmak da. İkisinde de usta. Arada ziyaret adı altında börek yemeye gidiyoruz yanına. Bu arada ben okul döneminde tasvir ve kukla yapımını ilerletmişim, okulun bitimiyle profesyonel oynatmaya başlamışımdır. (Yetiştirdiği ilk kadın karagözcü olmak benim için övünç kaynağıdır).

Bu arada Karagöz derneği kurulmuş, o ve tabi ben de kurucu üyelerden biriyim. Biz dernekte çalışmalara başlıyoruz. Derneğin festivalinde sahnede görüyoruz onu Meddah olarak. İç eğitimin şart olduğunu söylüyor, yetiştim diyen sanatçıların eğitimden kopmamasını, kendini yenilemesini savunuyor. En büyük hayallerinden biri sanatçılar ve hevesli yerli/yabancı katılımcılarla bir karagöz kampı yapmak. (Hayali hayalimizdir artık) hem yerli hem yabancı sanatçı ve araştırmacıları Karagöz' e davet etmek istiyor. Unima İstanbul' da da, Karagöz Derneği'nde de fikirlerinden ve yol göstericiliğinden faydalanıyoruz. Bu

arada “Karagöz Gölge Oyunu Değildir” renkli bir resim yansıtma sanatıdır demektedir hocam ve tabi ki sadece çocuk oyunu da değildir diyerekten, önce 2010 yılında Tasavvufi Karagöz “Tedbiri Terk Eyle Takdir Hüda’nındır” diyerek büyük perdede Yunus Peygamberin hikayesinin sözsüz ön oyun olarak işlendiği kalabalık yardak grubuyla ve canlı müzik grubu eşliğinde yazdığı yetişkin oyununu sahneliyor. 2019’ da ise Yunus Emre’nin bilindik öyküsünü yeniden yorumlayarak dev karagöz perdesinde, canlı orkestra ve müzisyenler eşliğinde sahneliyor Cemal Reşit Rey konser salonunda. Bu oyunda hem yardak sayısını hem de perde ölçüsünü ikiye katlıyor.

Kocaelindeki öğrencilerinden sonra Beykent Üniversitesi Oyunculuk bölümünde de Geleneksel Tiyatro dersleri veriyor. Doğal boyaların yapımını araştırıp, kendi boyasını kendi yapmasının yanında, icat ettiği köşeli nevreganı bize hediye ediyor. Yaptığı tasvirlerinde sadeliğe dönüyor. Doğal boyalarla 18. yüzyıl tasvirlerini andıran üslubuyla tasvirler yapıyor artık. Sosyal medyayı etkin kullanımıyla Karagözde uzaktan eğitimi de hayata geçirmiştir yaşadığımız Covid döneminden önce. Bu şekilde Türkiye’nin her yerinden kişilerle Karagöz konuşmuş, onların hayatlarına da dokunmuştur. Karagözün mısırdan mı geldiği konusunu masaya yatırmış, bu savın neden doğru olamayacağını belgelerle göstermenin yanında, oyunların anlaşılması ve karagöz sanatının görünür olması için çalışmalar yapmış, pek çok yerde söyleşi ve sempozyumlara da katılmıştır. Tasvir restorasyonu da yapmıştır ekspertizliği de.

Ve hayallerinden biri bir Karagöz dergisi kurulması hayali Karagöz Derneğiyle gerçekleşiyor. Yayın kurulunda yer aldığı Karagöz Sanat dergisi ilk sayısını çıkartıyor 2021’ de. Artık boş vakitlerinin çoğunda dergi için çalışmakta. Yeni makaleler yazıp, gelen yazıları okumak ve üstünde tartışmak en sevdiği uğraşlar arasında yerini alıyor.

Bu arada Karagöz Derneğinde “Genç Karagözcüler” projesi Kültür Bakanlığı desteğiyle hayata geçmiş ve Alpay Ekler burada da gençlere Karagözde yeni ufuklar açmak için çabalıyor. Gençlerle birlikte olmak onu dinç tutuyor. Ama bu arada vücudunun verdiği sinyalleri de es geçiyor. Görmezden geldiği uyarılar artık dönülmez noktaya geliyor ve bu ihmali 20 Ağustos 2022’de damar tıkanıklığı teşhisiyle Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesine yatmasına sebep oluyor. 5 gün içinde 3 kez operasyon geçirmesine rağmen vücudunun tekrar pıhtı atması sonucu 25 Ağustos 2022’ de bizlerden ayrıyor.

Tek tesellimiz kızları Naz ve Gül’ ün üniversiteyi kazandıklarını babalarına söylemiş olmaları. Ve tabi bu dünyadan ayrılmadan Unesco Tarafından 2022 yılında Yaşayan İnsan Hazinesi seçilmesi...

Ustam, yol göstericim, hocamı 26 Ağustos’ ta Karacaahmet’ te ebedi istirahatgahına uğurladıktan sonra, Üsküdar Tekel Sahnesindeki törenle ailesi, çırakları, yetiştirdikleri karagöz sanatçıları ve arkadaşlarıyla ona veda ettik. Yerinde rahat uyu ustam.

Sibel Tomaç

Karagöz Derneği Başkanı

Profesyonel İlk Kadın Soküm Karagöz Sanatçısı

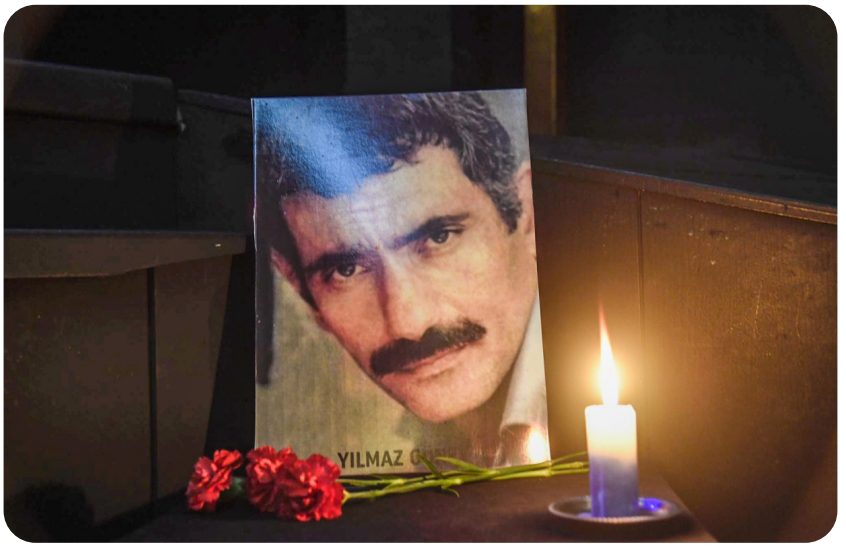
05/09/2022

BİR VASİYETİN ŞAHLANIŞI: BOYNU BÜKÜK ÖLDÜLER

YETKİN YÜKSEL

Yeni Tiyatro Dergisi olarak uğrak yerlerimizden biri de Adana'dır. Adana Türk Tiyatrosu'na değerli katkılar sağlamış bir kültüre sahiptir. Özellikle Çukurova'nın kökleşmiş folklorik kültürü, sanatı doğal olarak besleyen unsur olarak karşımıza çıkıyor. Başta 'göç' olmak üzere birçok olgunun birleştiği bölge olarak her daim ilgi odağı olmaya devam edecek.

Adana Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları, sezon açılış oyunu olarak Yılmaz Güney'in "Boynu Bükük Öldüler" romanından uyarlanan oldukça özel bir oyunla karşıladı bizi. 29.Uluslararası Adana Altınkoza Film Festivali'ne rastlamış olmamız da büyük şanstı. Tiyatro, sinema ve müzik içiçe. Bir de buna Adana'nın doğal zenginliğini ekleyince işi sanat olan bir birisi için az görünür tesadüf olduğunu söylemem gerekir.

Ali Berktay, Yılmaz Güney'in yazdığı "Boynu Bükük Öldüler" romanını tiyatro oyununa uyarlayarak, Türk Tiyatrosu'na önemli katkı sundu. Bu uyarlama kolay mı? Hiç kolay değil. Yılmaz Güney Türk Sineması'nın sanatsal sürecine mühim katkılar sağlayan ölümsüz bir isim olunca işin boyutları ve yankıları bir kat daha zorlaştırıyor haliyle. Bu zorluğu Ali Berktay oyun kitapçığında şöyle dile getiriyor: "Zorludur, çünkü nereden başlayıp nereden çıkaracağını kestirmek, anlatının hangi bölümlerinden vazgeçip hangi bölümleri koruyacağına karar vermek çok çetrefil, sık sık sil baştan yapılan iştir. Bir yanıyla üzücüdür, çünkü romanı okurken en sevdiğiniz bazı karakterlerden vazgeçmek, anlatının bazı dallarını budamak zorunda kalırsınız. İçiniz acır, sürekli tereddüt yaşarsınız, bazen de yok ettiğiniz karakterleri hiç değilse bazı repliklerde yaşatmayı yazara karşı bir borç bilirsiniz." diyerek zorluğu net bir şekilde dile getiriyor. Ali Berktay tüm bu zorluklara meydan okuyarak uyarlamayı niteliği güçlü bir oyun haline getirmiş.

Biçim olarak baktığımızda Yılmaz Güney'in şiirsel dilinin korunduğunu görüyoruz. Şiirsel dil oyunun özüne farklı bir değer katıyor. Ezilenden yana, ezene karşı verilen adalet mücadelesi çok net tasvir edilmiş. Yoksulluk, yoksunluk ve insan olmanın acımasız çığlığını iliklerinize kadar hissediyorsunuz.

Ali Berktay'ın bu hummalı yaratı evresinde oyunun olay örgüsü, karakterleri işleyiş, atmosfer ve duygusal geçişlerin tamamında çok anlamlı bir işe imza attığını söylemem gerekir. Zor bir süreci tertemiz tamamlamış.

Oyunun yönetmeni, Türk Tiyatrosu'ndaki en yetkin kadın yönetmenler kimlerdir? sorusu sorulduğunda akla ilk gelen isimlerden olan Ayşe Emel Mesçi. Ayşe Emel denilince de aklıma, unutulmaz etkiler bırakan tiyatro oyunlarının yönetmeni gelir. Afişte O'nun adını ne zaman görsem, o oyunu izlemek için gün sayarım. Hayranlıkla izlerim. İmkanım varsa oyunu birkaç defa asla yorulmadan usanmadan izlemeye devam ederim. Ayşe Emel Mesçi, Yılmaz Güney'in "Boynu Bükük Öldüler" oyunu için: "Her şeyin bir zamanı var." diyerek sözlerine şöyle devam ediyor: "Kırk yıl önceydi, yıl 1982. Yılmaz Güney'in son filmi 'Duvar'ın çekimleri için Paris'in kuzeyindeki Senlis kentinde bulunan bir manastırdaydık. Bir gün Tuncer Kurtiz ve Yılmaz Güney'le birlikte otururken konu 'Boynu

Bükük Öldüler' romanına geldi. Haliyle bu romanın filmi nasıl çekilir, o konuşuluyordu. Bu filmi çekmeyi çok istediği belliydi ama yurt dışında yapılacak bir iş değildi. Üstelik dört mevsimi kapsayan bir akış içinde gelişen böyle bir romanı çekmek çeşitli güçlükler içeriyordu. Epey konuştular Tuncel

Kurtiz'le. Sonra bana döndü; "Emel, biz çekemezsek hiç değilse sen oyununu yap!" deyiverdi. Yıl 2022. Yer Adana. Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları 40 yıl sonra Ayşe Emel Mesçi'nin Yılmaz Güney'e verdiği sözü tutmasında ev sahipliği yapıyor. Özellikle Adana Büyükşehir Belediye Başkanı

Zeydan Karalar'ın sınırsız desteği ile sahneye konuluyor. Her türlü detayı oya gibi işlenmiş. Dünyanın her yerinde en büyük festivallerde gönül rahatlığı ile sahnelenecek bir oyun çıkarılmış. Ayşe Emel, olay örgüsü, oyun atmosferi, oyuncular, müzik, ışık, kostüm,

koreografi ile bir denge içinde ilerleyen bir oyuna imza atıyor. Koreografi de kendisine ait. Bu alanda daha önce denenmemiş yeni buluşlar ve harekete dayalı sembolik anlatım hayli çarpıcı. Gelenekseli modernize ederek, ışıkla da destekleyip özel bir görsel şov hazırlamış adeta.

Oyunun müzikleri "Umut" filminden Arif Erkin ile "Sürü" filminden Zülfü

Livaneli'nin bestelerinden seçilmiş. Müzikler duygusal geçişlerde oyuna büyük katkı sunuyor. Oyunda yer yer dördüncü duvar yıkılıyor. Anlatıcı romanın ince detaylarını seyirciye

aktarıyor. Büyük bir heyecan ve izlenirlik değeri açığa çıkıyor.

Oyunculuklara gelince; takım oyunculuğunun en güzel örneklerinden biri olduğunu söylemek isterim. Yılmaz Güney'in sanatsal kimliğine uygun sahnelenen oyunu tiyatroyu seven herkesin izlemesini çok isterim. Oyunun sahnelenmesinde, sanata ve sanatçıya verdiği her türlü destek için Adana Büyükşehir Belediye Başkanı Zeydan Karalar'ı gönülden kutluyorum. Sayın Başkan iyi ki var. Yılmaz Güney romanın tiyatro sahnelerine taşınması en çok

Adana'ya yakışırdı. Öyle de oldu.

İyi seyirler.

REALTOR ALANYA 1. TİYATRO FESTİVALİ

MUSTAFA İRİ

Geçtiğimiz Ağustos ayının sonunda Alanya'da bir tiyatro festivali düzenlendi. 26-27-28 Ağustos tarihlerinde düzenlenen festivalin adı "REALTOR ALANYA 1. TİYATRO FESTİVALİ". Rota Sanat Merkezi, Alanya Sokak Tiyatrosu ve GS Store Alanya'nın oluşturduğu "Herkes Sahnede Platformu"-nun organize ettiği festival için, genç- yaşlı herkese hitap eden, tiyatronun tüm tarzlarını içinde barındıran bölgenin ilk tiyatro festivali diyebiliriz. Biz de Yeni Tiyatro Dergisi olarak bu festivalde gözlemci olarak bulunduk. Yapacağımız tatlı bir eleştiri dışında başarılı bir festival olduğunu söyleyebiliriz.

KAMP ALANI

Güzel bir kamp alanında, denizin tam kenarında, çam ağaçları altında ikişer kişilik çadırlarda konakladı tiyatro ekipleri. Organizasyon komitesi gelen tüm ekiplere çadır sağlamış, çadırlara ekiplerin isimlerini ayrı ayrı yazmış ve kargaşaya mahal vermemiş. Güzel bir kahvaltı, sıcak yemek ve güvenlik organize etmiş. Ekipler bu alanda hem kamp yaptılar hem de usta isimlerden farklı dallarda eğitimler aldılar. Tomris Çetinel, Yunus Emre Bozdoğan, İlknur Güneş, Utku Demirkaya, Birke Muratal Doğan ve Mustafa Erman Doğan farklı dallarda ikişer saatlik workshoplar düzenledi. Orhan Aydın ise İncekum sahnesinde bir söyleşi yapmanın yanı sıra festivalin ikinci günü gece 00.30 da tiyatro ekipleriyle buluşarak ders niteliğinde sohbet etti. Anılarını anlattı, başka ülke ve festivallerden örnekler verdi. Sanat konuşulan, düzenli, samimi, eğitim alınan ve aynı zamanda eğlenilen bir ortam olmuş kamp alanı.

SAHNELER

Alanya'nın üç farklı noktasında, şehrin en gözde yeri Kızılkule yanında, İncekum Orman Kampı içinde amfi tiyatroda ve Mahmutseydi Köyünde aynı anda temsiller verildi. Festivalin şehre ve ülkeye tanıtımı açısından çok doğru iki nokta Kızılkule ve İncekum Orman Kampı.

Kızılkulede, sahnenin olduğu yerde çok fazla insan sirkülesi vardı. Festivali duyup gelenler dışında duymayan, oradan geçenler haberdar oldular ve bu azımsanacak bir sayı değil. İncekum Orman Kampında ise hiç 07 plaka yoktu. Neredeyse her şehirden kampa gelen tatilciler ülkenin alana toparlanmış bir küçük Türkiye'sini oluşturmuştu adeta. 2 bin kişinin konakladığı bu alanda kurulan sahneye her akşam 600 civarında seyirci geldi. Mahmutseydi köyünde ise farklı bir heyecan vardı. Düşünün, Alanya'da bir festival düzenleniyor ve size de uğruyorlar. Köy halkı gayet keyifliydi. Tam bu noktada bir eleştiri getirmek istiyorum. Festivalde tek köy olarak Mahmutseydi köyünün seçilmiş olması bizi biraz düşündürdü. Belki diğer köylerden ilgi ve destek gelmedi veya ilki düzenlenen festivalde ilgilenilmesi gereken birçok konunun içinde üzerine tam eğilme fırsatı bulunamadı. Dileğimiz, sonraki yıllarda festivalin devam etmesi ve daha fazla köye gidilmesi.

PROGRAM

26 Ağustos günü kamp alanında bir tanışma toplantısı vardı. Ekipler gruplar halinde kendilerini tanıttılar. Saat 18.30 sularında festival korteji ile festival resmi olarak başlamış oldu. Merkezi bir alandan Kızılkulede bulunan sahneye kadar yürüdü. Festivale destek verenlere teşekkür plaketleri verilmek üzere kısa bir teşekkür töreni yapıldıktan sonra usta sanatçı Salih Kalyon "Memleket Saat Ayarı" adlı tek kişilik oyunuyla seyirciyle buluştu. Böylelikle 1.si düzenlenen festivalin ilk ve açılış oyunu unvanı da usta sanatçıda kaldı ve bence çok yakıştı.

Büyük bir kalabalığa hitap eden usta ismin oyunundan sonra festivalin tek üniversite ekibi Nişantaşı Üniversitesi Gençlik Tiyatrosu "Martı" oyunuyla sahnedeydi ve ilk gün böylece tamamlanmış oldu. Seyirciler önce Türk Tiyatrosuna ayak izini bırakmış yılların sanatçısını ve bir saat sonra mesleğe ilk adımını atmış sanatçı adaylarını seyrettiler.

İkinci gün Kızılkulede Erzurum Büyükşehir Belediye Tiyatrosu "Bir Bayram Sabahı" ile, Mardin ekibi Sihirli Kumpanya "Sıra Kimde?" adlı oyunlarıyla seyirci karşısına çıktılar ve akabinde Nedim Saban bir sanat söyleşisi yaptı. Aynı anda İncekum'da Alaşehir Belediye Tiyatrosu "Gemilerde Talim Var" adlı oyunuyla izleyici karşısına çıktı. 22.00 da Orhan Aydın "Sanat ve Hayat" isimli bir söyleşi gerçekleştirdi ve Ankara Kahkaha Doğaçlama Ekibi seyircilere keyifli dakikalar yaşattı. Bu arada Tiyatro Sofita'nın Mahmutseydi köyünde karagöz oynattığını da atlamayalım.

Son gün ise planlamanın biraz dışına çıkıldı. Kızılkulede iki farklı kukla örneğini art arda seyirciyle buluşturmak istediğini söyleyen festival komitesi, İncekum sahnesinde yaşanan bir aksaklık sebebiyle bir oyunu Kızılkule'ye çektiler. Son dakika yaşanan bu aksaklıkla birlikte etrafımızda sürekli telefonla konuşan ve hızlı hareket eden insanlar belirdi. Festival komitesi ve ekibi ve Urla Toprak Sahne ekibi son derece büyük bir mücadeleyle oyunu merkeze almayı başardı. Önce, bekleyen küçük seyirciler ve program sebebiyle Tiyatro Sofita "Karagöz Hacivat" ile geleneksel tiyatromuzun yapı taşlarından biriyle seyirci ile buluştu. Akabinde Urla Toprak Sahne "Merak Etmeyin Anlatmadan Atlamayacağım" dedi ve son olarak Kocaeli'den gelen Naif Bey Kumpanyası "Naif Bey ve Yaveri" adlı kukla oyunuyla Kızılkulede kapanış yaptı. Aynı anda İncekum sahnesinde "Sıra Kimde?" oyunu ve akabinde O Ses Türkiye birincisi Alkan Dalgakıran konseri vardı.

Farklı dallarda tiyatro oyunları, söyleşiler, eğitimler, konser programları, düzenli ve sıcak kamp alanı ile dolu dolu üç gün.

DESTEK VERENLER

Herhangi bir işle ilgili ince eleyip sık dokuduğumuz

bu dönemde festival gibi bir işe kalkışmak hem çok zor hem de büyük cesaret isteyen bir iş. Ödenekli tiyatroların çoğunun cesaret edemediği bu tip bir organizasyona devlet desteği almadan girişmek takdire şayan. Devlet desteği demişken, Alanya Kaymakamlığının festival izni vermesi, kortej ve sahnelerde güvenlik önlemi alması çok önemli. Bunun yanında Alanya Belediyesi de bazı desteklerde bulunmuş. Her iki kuruma, sayın kaymakam ve sayın başkana teşekkür ediyoruz.

Herkes Sahnede Platformunun yaptığı söyleşiler ve festivalde iki kuruluş öne çıkıyor. Biri Realtor Global diğeri ise Su Yapı. Öyle zannediyorum bu iki kurum bu sanat platformunun sürekli destekçileri. Sanatın yanında durarak destek olmakla ve yüreklendirmekle kendi şehirlerine büyük katkı sağladıklarının farkında olmalılar. Özel olarak teşekkür edelim.

Festivale destek olan tüm kurum ve kuruluşların listesini istemiştim, gönderdiler. Festialde herkesin tuzu bulunmalı, zaten ihtiyacımız da vardı, ulaşabildiğimiz hemen herkes az çok demeden destek oldu, paylaşırsanız seviniriz dediler. Paylaşalım.

REALTOR GLOBAL VE ANIL ULAŞ ÖVENÇOĞLU

SU YAPI VE FATİH UYAR

ALTİD VE BAŞKANI BURHAN SİLİ

NOXİNN HOTEL VE ERAY ERDEM

EM GROUP VE EMRULLAH GEÇİLİ

OSLOVE INK VE ABDURRAHMAN YAYLAGÜLÜ, TUNA ÇELTİK

MİNİ MUTFAK VE FARUK KONUKCU

AHM GROUP

YAŞAM TASARIM OKULLARI

HAREM CAFEBAR

KURŞUNLU RESTAURANT

TUNAHAN TOKSÖZ

PROPERTY TURKEY

OKTAY ELEKTRİK

Kendilerine ve kurumlarına teşekkür eden festival komitesi adına biz de bu teşekkürü duyurmuş olalım. “Rağmen” yapılan sanata destek olduğunuz ve bölgede ilk defa yapılan bu festivalin organizasyonunda aktif rol aldığınız için festival komitesi, tüm sanat emekçileri, katılımcılar ve seyirciler adına, sanatın ve sanatçının desteklenmesi ve ülkeye duyurulması için mücadele verdiğimiz Yeni Tiyatro Dergisi olarak biz de teşekkür ediyoruz.

Nice zorluklara rağmen başlatılan bu festivalin bitmemesini umuyoruz. İnanıyoruz ki Herkes Sahnede platformu bu işin yakasını bırakmayacaktır ve bu festival, bölgenin ilk tiyatro festivali daha büyük desteklerle ve daha nitelikli olarak devam edecektir. Seneye, 2. Alanya Tiyatro Festivalinde görüşmek üzere. Sağlıcakla kalın.

EKİMDE

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DT

CAN ATEŞİNDE KANATLAR macbeth
godot'yu beklerken **ölesiye**
othello intiharın genel provası
don kişot'un yeni maceraları **İZAFİYET**
SEFİLLER vahşi ateş ve izci kuşlar
ikinci caddenin mahkumu **MERAKİ**
oyunun oyunu YAŞ GÜNÜ PARTİSİ
shakespeare'in bütün oyunları
yapay zeka **Holden'in Külkedileri**
mutfak uçurtmanın kuyruğu
aşkımız aksaray'ın en büyük yangını
canlanan masallar **kuru gürültü**

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DT

ANKARA

Can Ateşinde Kanatlar
Yazan: Turgay Nar
Rejisör: Bengisu Gürbüzer Doğru
14 - 15 - 18 - 19 - 20 - 21 - 22 - 25 - 30 Ekim 2022

Sefiller
Yazan: Victor Hugo
Çeviren: Volkan Yalçıntoklu
Rejisör: İpek Atagün Gezener
4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Pinokyo (Çocuk Oyunu)
Yazan: Carlo Collodi
Oyunlaştıran: Guglielmo Papa
Çeviren: Füsun Ataman
Rejisör: Çağman Pala
9 - 16 Ekim 2022

Yaş Günü Partisi
Yazan: Harold Pinter
Çeviren: Prof. Bozkurt Kuruç
Yöneten: İskender Altın
8 - 9 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15 Ekim 2022

Yunus Diye (Çocuk Oyunu)
Yazan: Erdal Özan Metin
Yöneten: Caner Kadir Gezener
16 Ekim 2022

Toplu Hikayeler
Yazan: Donald Margulies
Çeviren: Murat Somay
Yöneten: Jason Hale
18 - 19 - 20 - 26 - 27 - 28 Ekim 2022

İzafiyet
Yazan: Mark St. Germain
Çeviren & Yöneten: Buğra Koçtepe
1 - 2 - 4 - 5 - 6 Ekim 2022

Alyoşa *(İstanbul DT)*
Yazan: Hayati Çitaklar
Yöneten: Ahmet Mark Somers
7 - 8 - 9 Ekim 2022

Seneye Bugün *(İstanbul DT)*
Yazan: Bernard Slade
Çeviren: Gencay Gürün
Yöneten: Celal Kadri Kınoğlu
10 - 11 - 12 Ekim 2022

Kanlı Nigar *(Trabzon DT)*
Yazan: Sadık Şendil
Yöneten: Volkan Özgömeç
15 - 16 - 17 Ekim 2022

Sersemler Evi *(Erzurum DT)*
Yazan & Yöneten: Toby John Wilsher
21 - 22 - 23 Ekim 2022

Annemin Son Çılgınlıkları *(İzmir DT)*
Yazan: Julie Jensen
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Rejisör: Bengisu Gürbüzer Doğru
25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Holden'in Külkedileri
Yazan: Abdullah Öztürk
Yöneten: Aclan Büyüktürkoğlu
14 - 15 - 16 - 19 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Kontrabas
Yazan: Patrick Süskind
Çeviren: Hale Kuntay
Rejisör: Metin Belgin
25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Godot'yu Beklerken
Yazan: Samuel Beckett
Çeviren: Ferit Edgü
Rejisör: Cem Emüler
4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 19 - 20 - 21 Ekim 2022

Dr. Jekyll ile Bay Hyde
Yazan: Robert Louis Stevenson
Uyarlayan: Jeffrey Hatcher
Çeviren: Şükran Yücel
Yöneten: Ünsal Coşar
11 - 12 - 13 - 14 - 15 - 16 Ekim 2022

Ölesiye
Yazan: Nikolai Erdman
Uyarlayan: Moira Buffini
Çeviren: Ceren Yalçın
Rejisör: Mustafa Kurt
26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Gölge Ustası
Yazan: Yeşim Dorman & Yıldırım Türker
Rejisör: A. Sinan Pekinton
4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 18 - 19 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Vahşi Ateş ve İzci Kuşlar (Çocuk Oyunu)
Yazan: Kristin Idaszak
Çeviren & Yöneten: Özden Gököz Gürbüz
14 - 15 - 22 - 23 - 30 Ekim 2022

Binbir Gece Masalları
Yazan: Anonim
Uyarlayan: Christian Grau-Stef
Çeviren: Doğan Ertener & Fatoş Urgancı
Yöneten: Funda Mete
6 - 7 - 11 - 14 - 16 - 18 - 21 - 23 - 25 - 26 - 27 - 28
29 Ekim 2022

Periferi
Yazan: Pembe Akgün
Yöneten: Betül Feyizoğlu Gökçer
5 - 6 - 8 - 12 - 13 - 15 - 20 - 21 Ekim 2022

Annapurna
Yazan: Sharr White
Çeviren: N. Beyhan Karadağ
Rejisör: İlham Yazar
19 - 20 - 22 - 26 - 27 - 29 Ekim 2022

Meraklısı İçin Öyle Bir Hikaye
Yazan: Sait Faik Abasıyanık
Oyunlaştıran: Savaş Dinçel
Yöneten: Murat Çidamlı
4 - 7 - 9 - 25 - 28 - 30 Ekim 2022

Altın Kız (Çocuk Oyunu)
Yazan: Keva Apostolova
Çeviren: İsmail Bekir Ağlagül
Yöneten: Seval Ersu
1 - 2 Ekim 2022

Hayal Dükkanı (Çocuk Oyunu)
Yazan: Mevlana İdris
Yöneten: Esat Tanrıverdi
8 - 9 - 15 - 16 Ekim 2022

Aşık Veysel
Yazan: Osman Nuri Ercan
Yöneten: Alpay Ulusoy
1 Ekim 2022

İSTANBUL

80 Günde Devr-i Alem
Yazan: Jules Verne
Uyarlayan: Mark Brown
Çeviren: Başak Othan
Yöneten: Gökhan Kocaoğlu
3 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29 - 30 Ekim 2022

Hırçın Kız
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Nurettin Sevin
Rejisör: Yücel Erten
10 Ekim 2022

Karmakarışık
Yazan: Ray Cooney
Çeviren: Haldun Dormen & Kemal Uzun
Yöneten: Haldun Dormen
17 - 29 - 30 Ekim 2022

Tamamen Doluyuz
Yazan: Becky Mode
Çeviren: Lale Eren Dalsar
Yöneten: Elif Erdal
1 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 25 - 26 Ekim 2022

Don Kişot'un Yeni Maceraları
Yazan: Tarıq Ali
Çeviren: Çınar Tuncer
Yöneten: M. Nurullah Tuncer
4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15
16 Ekim 2022

Yol
Yazan & Yöneten: Ozan Uçar
18 - 19 - 20 - 21 - 22 - 23 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29
30 Ekim 2022

Tek Başıma
Yazan: Peter Quilter
Çeviren: Nazlı Gözde Yolcu
Yöneten: Tayfun Erarslan
1 - 4 - 5 - 6 - 8 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Bir Picasso
Yazan: Jeffrey Hatcher
Çeviren: Şükran Yücel
Yöneten: Turan Günay
11 - 12 - 13 - 14 - 15 Ekim 2022

Her Şey Yolundaymış Gibi
Yazan: Neil LaBute
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Yöneten: Dilek Güven
13 - 14 - 18 - 19 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Bir Peri Masalı - Radyum Kızları
Yazan: Karden Kasaplar
Yöneten: Laçin Ceylan
1 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15
16 Ekim 2022

Gazâle (Uzun Gece)
Yazan: İskender Pala
Yöneten: Hidayet Erdinç
18 - 19 - 20 - 21 - 22 - 23 Ekim 2022

Bir Nefes Dede Korkut
Yazan: Anonim
Derleyen & Yöneten: Gökçe Kurt Elitez
11 - 12 - 13 - 14 - 15 Ekim 2022

Kendi Gök Kubbemiz (Yahya Kemal)
Yazan: Yahya Kemal Beyatlı & Sönmez Atasoy
Yöneten: Okday Korunan
18 - 19 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Aziz Dostum Çehov
Yazan: Anton Çehov
Çeviren: Yılmaz Gruda
Yöneten: Zafer Algöz
25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Kontrabas
Yazan: Patrick Süskind
Çeviren: Hale Kuntay
Rejisör: Metin Belgin
1 - 6 - 7 - 8 - 9 - 13 - 14 - 15 - 16 Ekim 2022

Maçın Adamı
Yazan: Clint Dyer & Roy Williams
Çeviren: Hira Tekindor
Yöneten: Kayhan Berkin
20 - 21 - 22 - 23 - 27 - 28 - 29 - 30 Ekim 2022

Yedi Kadın
Yazan: Barbara Schottenfeld
Çeviren: Sevgi Sanlı
Yöneten: Ebru Aytürk Şayan
4 - 5 - 6 - 7 - 8 Ekim 2022

Josef Bieder'in Yıldızının Parladığı An (Aksesuvarcı)
Yazan: Eberhard Streul
Çeviren: Yücel Erten
Yöneten: Ali İpin
4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 9 Ekim 2022

Uçurtmanın Kuyruğu *(Bursa DT)*
Yazan: Savaş Dinçel
Yöneten: Serap Uluyol Karanfilci
31 Ekim 2022

İZMİR

İntiharın Genel Provası
Yazan: Duşan Kovaçeviç
Çeviren: Bilge Emin
Yöneten: M. Sadık Yağcı
4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15 Ekim 2022

Annemin Son Çılgınlıkları
Yazan: Julie Jensen
Çeviren: Ekin Tunçay Turan
Rejisör: Bengisu Gürbüzer Doğru
18 - 19 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Şerbet Hanım'ın Deli Aşkları
Yazan: Umut Azdal
Yöneten: Levent Ulukut
1 - 4 - 5 - 6 - 7 - 25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Orfin'in Müzik Kutusu (Çocuk Oyunu)
Yazan: Muzaffer H. Kırıkkalp
Yöneten: Burcu Aksakal
2 - 9 - 30 Ekim 2022

İkinci Caddenin Mahkumu
Yazan: Neil Simon
Çeviren: Cemil Büyükutku
Yöneten: Y. Evren Serter
11 - 12 - 13 - 14 - 15 - 18 - 19 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Bir Düş Gibi (Cahide Sonku)
Yazan: Gökhan Erarslan
Yöneten: Ebru Nil Aydın
25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Oyunun Oyunu
Yazan: Michael Frayn
Çeviren: Lale Eren Dalsar
Yöneten: Melike Aslı Kılan
18 - 19 - 20 - 21 - 22 - 25 - 26 - 27 - 28
29 Ekim 2022

BURSA

Othello
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Özdemir Nutku
Yöneten: Vlad Trifaş
1 - 4 - 5 - 6 - 7 - 8 - 11 - 12 - 13 - 14 - 15 Ekim 2022

Küçük Prenses (Çocuk Oyunu)
Yazan: Frances Hodgson Burnett
Uyarlayan: Arkadiusz Klucznik & Dariusz Czajkowski
Çeviren: Şebnem Cirit & Füsun Ataman
Yöneten: Berrin Kulya Balkanlar
9 - 16 Ekim 2022

Tarla Kuşuydu Juliet
Yazan: Ephraim Kishon
Çeviren: Hale Kuntay
Yöneten: Ali Volkan Çetinkaya
18 - 19 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Meraki
Yazan: Molière
Uyarlayan: Ahmet Vefik Paşa
Yöneten: Mert Hürol
25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Uçurtmanın Kuyruğu
Yazan: Savaş Dinçel
Yöneten: Serap Uluyol Karanfilci
8 - 13 - 14 - 15 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Sonum Başlangıcımdır
Yazan: Nurduran Duman
Yöneten: Halil Akarsu
27 - 28 - 29 Ekim 2022

ADANA

Macbeth
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu
Yöneten: Murat Çidamlı
11 - 12 - 13 - 14 - 15 - 18 - 19 - 20 - 21 - 22
25 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

TRABZON

Kaç Tilki Kaç (Çocuk Oyunu)
Yazan: Jean De La Fontaine
Uyarlayan: Nurullah Kalkan
Yöneten: Elvan Saliha Karahasan
2 - 4 - 5 - 6 - 7 Ekim 2022

Yaşlı Bir Palyaço Aranıyor
Yazan: Matei Visniec
Çeviren: Ahmet Güngören
Yöneten: Murat Çidamlı
13 - 14 - 15 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Kanlı Nigar
Yazan: Sadık Şendil
Yöneten: Volkan Özgömeç
27 - 28 - 29 Ekim 2022

DİYARBAKIR

Mutfak
Yazan: Arnold Wesker
Çeviren: Gönül Çapan
Rejisör: Hakan Çimenser
6 - 20 - 21 - 22 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

Herkes İçin Keloğlan (Çocuk Oyunu) ***(Antalya DT)***
Yazan: Özlem Lale
Yöneten: A. Sabri Özmener
8 - 9 Ekim 2022

Kanlı Nigar ***(Trabzon DT)***
Yazan: Sadık Şendil
Yöneten: Volkan Özgömeç
10 - 11 Ekim 2022

Limon ***(İstanbul DT)***
Yazan: Memet Baydur
Yöneten: Semih Kaplanoğlu
12 - 13 Ekim 2022

Kürk Mantolu Madonna
Yazan: Sabahattin Ali
Oyunlaştıran: Nilbanu Engindeniz
Yöneten: Uğur Çınar
14 - 15 Ekim 2022

Siyabend İle Xecê ***(Van DT)***
Yazan: Cem Düzova
Yöneten: Gül Urgan Yıldız
16 - 17 Ekim 2022

Şerbet Hanım'ın Deli Aşkları ***(İzmir DT)***
Yazan: Umut Azdal
Yöneten: Levent Ulukut
13 - 14 Ekim 2022

ANTALYA

Herkes İçin Keloğlan (Çocuk Oyunu)
Yazan: Özlem Lale
Yöneten: A. Sabri Özmener
12 - 13 - 14 - 25 Ekim 2022

Shakespeare'in Bütün Oyunları
Yazan: Adam Long & Daniel Singer & Jess Winfield
Çeviren: Leyla Özgüler Kalender
Yöneten: Gökçe Yurtsal
19 - 20 - 21 - 22 - 26 - 27 - 28 - 29 Ekim 2022

ERZURUM

Aşkımız Aksaray'ın En Büyük Yangını
Yazan: Güngör Dilmen
Yöneten: Ali Volkan Çetinkaya
6 - 7 - 8 - 13 - 14 - 15 Ekim 2022

Çizmeli Kedi (Çocuk Oyunu)
Yazan: Charles Perrault
Uyarlayan: Süleyman Metin Arslan
Yöneten: Emrah Keskin
9 - 11 - 12 Ekim 2022

Canlanan Masallar (Çocuk Oyunu)
Yazan: Umut Uğur
Yöneten: Fatih Topcuoğlu
19 - 25 - 26 - 30 Ekim 2022

Hiç Kimse
Yazan: Kosta Kortidis
Yöneten: Nesimi Kaygusuz
20 - 21 - 22 Ekim 2022

Sersemler Evi
Yazan & Yöneten: Toby Wilsher
27 - 28 - 29 Ekim 2022

KONYA

Yanlış Pencere
Yazan: Billy Van Zandt & Jane Milmore
Çeviren: Ayşegül Hardern
Yöneten: Birkan Görgün
1 - 6 - 7 - 8 - 13 - 14 - 15 Ekim 2022

Kurbağa Vırak (Çocuk Oyunu)
Yazan: Kutlay Akbal
Yöneten: Özgür Baş
4 - 5 - 11 - 12 - 18 - 19 Ekim 2022

Çemberin 6 Noktası
Yazan: Onur Algın
Rejisör: Ömer Naci Topcu
20 - 21 - 22 Ekim 2022

Kuru Gürültü
Yazan: William Shakespeare
Çeviren: Sevgi Sanlı
Yöneten: Nesimi Kaygusuz
27 - 28 - 29 Ekim 2022

SİVAS

Yapay Zeka
Yazan: Bülent Usta
Yöneten: Mehmet Yıldız
6 - 7 - 8 - 13 - 14 - 15 Ekim 2022

Peter Pan
Yazan: James Matthew Barrie
Çeviren: Can Gürzap
Yöneten: Ozan Kalkan
12 - 19 - 22 - 26 Ekim 2022

Kendime Kıyamam
Yazan: Curth Flatow
Çeviren: Hale Kuntay
Yöneten: Selçuk Sazak
20 - 21 Ekim 2022

1919: Şafak
Yazan: Asiye Demet Köse &
Volkan Ateş Gündüz
Yöneten: Volkan Ateş Gündüz
27 - 28 - 29 Ekim 2022

VAN

Siyabend İle Xecê
Yazan: Cem Düzova
Yöneten: Gül Urgan Yıldız
1 - 6 - 7 - 8 - 20 - 21 - 22 Ekim 2022

Geçmişten Gelen Kadın
Yazan: Roland Schimmelpfennig
Çeviren: Sibel Arslan Yeşilay
Yöneten: Hakkı Kuş
13 - 14 - 15 - 27 - 28 Ekim 2022

Genel Müdürlük gerektiğinde oyun düzeninde değişiklik yapabilir.

/devlettiyatrolari /devtiyatro /devlettiyatrolari
www.**devtiyatro**.gov.tr

İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 1914
Şehir Tiyatroları

İSTANBUL KLASİKLERLE BULUŞUYOR
İBB ŞEHİR TİYATROLARI, TİYATRONUN YERLİ VE YABANCI KLASİKLERİNİ İSTANBULLULARLA BULUŞTURUYOR

İBB Şehir Tiyatroları, Tiyatronun Yerli ve Yabancı Klasiklerini İstanbullularla Buluşturuyor

108 Yıllık bir tarihi geride bırakan İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Şehir Tiyatroları, yeni sezon repertuvarını, Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde düzenlediği bir toplantıyla basın mensupları ve kültür-sanat camiasıyla paylaştı. 5 Ekim'de açılacak yeni tiyatro sezonunda tiyatroseverleri Shakespeare'den Arthur Miller'a, İbsen'den Haldun Taner'e klasik yazarların eserlerinin ağırlıkta olduğu zengin bir repertuvar bekliyor.

İBB Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni Ayşegül İşsever, yeni sezon oyunlarını Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde düzenlenen bir basın toplantısında açıkladı. Basın toplantısına, İBB Kültür Daire Başkanlığı Koordinatörü Figen Ayhan Karakelle, Şehir Tiyatroları Müdürü Ceyhun Ünlü, Müdür Yardımcıları Oytun Askeroğlu, Mehmet Karaosmanoğlu, Genel Sanat Yönetmeni Yardımcıları Can Başak, Emrah Özertem, CRR Genel Sanat Yönetmeni Murat Cem Orhan'ın yanı sıra birçok sanatçı ve gazeteci katıldı.

İşsever, sözlerine İBB Şehir Tiyatroları'nın kurumsal misyonunu açıklayarak başladı:

“İstanbul Şehir Tiyatroları, kuruluşundan bu yana, 108 yıldır, sanatı ve sanatçıyı destekleyen, İstanbul’un kültür sanat ve tiyatro sahnesinde öncü rolünü benimseyen bir anlayışla hareket etmektedir. İstanbul’un her bölgesinde seyirciyi tiyatronun seçkin örnekleriyle buluşturmayı hedeflemektedir. Tiyatronun klasikleri, büyük prodüksiyonlar ve müzikallerin yanı sıra, yeni ve çağdaş metinleri de seyirciyle buluşturmaktadır. Bu yıl repertuvarımızı yine bu doğrultuda hazırladık ve yeni oyunlarımızı seyircimizle buluşturacağımız için büyük bir mutluluk ve heyecan içindeyiz.

İstanbul Klasiklerle Buluşuyor

Önümüzdeki sezonun ana temasını, “İstanbul Klasiklerle Buluşuyor” olarak belirledik.

Yerli ve yabancı klasikleri seyircimizle buluştururken, yeni yazarlar ve oyunları da repertuvarımıza dahil ediyoruz. İstanbul Şehir Tiyatroları’nın bugüne kadarki

repertuvarına baktığımızda, bugün klasikleşmiş birçok yazarın ilk oyunlarının Şehir Tiyatrosu’nda seyirciyle buluştuğunu görürüz. Bugün de bu misyonumuzu titizlikle sürdürüyoruz. Bir anlamda geleceğin klasikleşecek eserlerine yer vermek istiyoruz.”

Ayşegül İşsever, “gençleri sahnelerimize bekliyoruz” diye çağrı yaptı ve İstanbul içindeki turneleri sürdüreceklerini belirtti.

IŞIL KASAPOĞLU İLE...

YAVUZ KOÇ

Kendi tabiriyle "1974 yılında Şehir Tiyatrolarında mızrak tutarak" başladığı yarım asra yakın sanat hayatında birçoğunu kendisinin kurduğu tiyatroların yanı sıra eğitmen kimliği ile de saygı uyandıran, yazar ve yönetmen olarak sayısız esere imza atan, İKSV Tiyatro Festivalinin Küratörü Işıl Kasapoğlu ile Türk Tiyatrosunu ve İKSV Tiyatro Festivalini konuştuk…

Uzun yıllardır Türk Tiyatrosunun en tepesindeki sayılı isimlerdensiniz. Birçok yapımınız şimdiden tiyatromuzun önemli eserleri arasına adını yazdırdı. İKSV bu yıl 50. yılını kutluyor. Bu özel yılda İKSV ile önemli bir iş birliğine giderek Tiyatro Festivalinin Küratörü oldunuz. Bu teklifi kabul etmenizde ki ana etmen ne oldu?

Yıllardır başka neler yapabilirim, ne anlatabilirim, anlatmak istediğim ne kaldı diye düşünüyorum. Kendimi bilgilendirmeye çalışıyorum. Bu teklif geldiği zaman önce festivalle olan ilişkilerimi düşündüm. Dünya festivalleri ile ya da kendi festivallerimizle ilgili. Bir festival neye yarar? Bir festivalin asıl amacı toplumu bir araya getirip çeşitli gösterilerimlerin yapılmasının yanında yeni insanlar doğurmasıdır. Oyunlar bile demiyorum yeni aktörler çıkarmasıdır. Yeni yönetmenler, gerekiyorsa yeni türler çıkarmasıdır. Ve mutlaka arkasında bir şeyler bırakmasıdır. Bıraktığı şeylerle ondan sonraki yıllarda bırakılanlar arasında kavga edilmesi lazım. Yani birbirlerine çarpıp daha ileri gitmesi lazım. Bugüne kadar İstanbul Festivali bence müthiş bir şekilde ilerliyor. Festivalin bütün ayakları müzik, film, tiyatro her yaptığıyla topluma çok şey kazandırıyor. Bana böyle bir şey teklif edildiğinde dedim ki, öyle bir şeyler yapmalıyım ki hem bu dönemin dertlerini konuşabileyim hem de yarınlara birtakım şeyler kalsın. Ben burada sinema yönetmenlerine oyun yaptırıyorum. İstiyorum ki bunlar gelecek senelere de örnek olsun ve bunun üstüne çıkmaya çalışalım hep birlikte. Festivallerin amacı olsun ve bu amaç ülkedeki tiyatroyu daha ileri götürsün. İnsanları vasatlıktan, sıradanlıktan kurtarmak için bir şeyler yapılsın. İlk düşüncem buydu. Böyle bir çalışma çıktı ilk yıl olarak. Umarım önümüzdeki yıllarda bunun daha ileri götürülmesine uğraşılır.

Geriye baktığımızda Sorbonne Üniversitesinde eğitim, Paris'te "Theatre a Venir", Türkiye'ye döndüğünüzde ise Aksanat Prodüksiyon Tiyatrosu ve İzmit Şehir Tiyatrosunu kurduğunuzu görüyoruz. Son olarak da kurucusu olduğunuz ve halen Genel Sanat Yönetmenliğini yaptığınız Semaver Kumpanya... Tüm bu kurumlarda yönetmenliğinizin yanı sıra eğitmen kimliğinize de tanıklık ediyoruz. Oradan yetişen isimlere bakılırsa Semaver Kumpanyayı bir akademi olarak tanımlamak yanlış olmaz. Halihazırda tiyatromuzda birçok değerli ismi ya yetiştirdiniz ya da birlikte çalıştınız. Semaver Kumpanyayı kurarken temel motivasyonunuz neydi? Bu oluşumu hayata geçirirken başlangıçtaki hedeflerinize ulaştığınızı düşünüyor musunuz?

"Haliç'in öte yanında tiyatro" sloganı ile başladım ilk olarak. O sırada Taksim'e birikmişti tiyatro meselesi. Altan Erbulak, Nejat Uygur çalışmış ama uzun yıllardır kullanılmayan ve terk edilmiş bir salondu. Akademi İstanbul'da hocalık yapıyordum. Orada yetiştirdiğim oyuncularla ki bunların içinde şimdi baktığın zaman çok güzel isimler var, Serkan Keskin, Nadir Sarıbacak var. Birçok insan ora-

lardan geldi. Semaver Kumpanyayı orada kurarken şunu söylemiştim; insanlar bir şeyi illaki de istiyorsa yaparlar. Birtakım isimler üzerine kurulmuş tiyatroların o isimler gidince kapandığını görüyoruz. Bir de o isimler insan yetiştirmiyor. Benim Semaver Kumpanyayı kurarken ilk yaptığım iş Işıl Kasapoğlu adını kullanmamaktı. Orası zaman içinde bir kurum haline gelmeli ve ben olmasam da yürüyebilmeliydi. Şimdi de onu ispatlıyoruz. Ben neredeyse on yıldır hem varım hem yokum ama artık Semaver Kumpanya diye bir tiyatro var bu ülkede. Ama ne yazık ki Genco ya da Ali gidince tiyatroları da gidecek. Ali Poyrazoğlu tiyatrosu kalmayacak ya da Genco Erkal'ın Dostlar Tiyatrosu kalmayacak. İnatla uğraştığım konuydu yeni insan yetiştirmek. Bizlerin görevi bir taraftan oyun yapmak, yönetmenlik vs. ama bir yandan da tiyatroya yeni soluk getirecek insanlar kazandırmak. Halen en starımız 50 yaşın üzerinde. Oyuncusu da yönetmeni de. Çünkü genel anlamda bütün okullarda kalite düştü. En büyük sorun Türkiye tiyatrosunda vasatlık sorunu. Herkes her şeyi kabullenmeye başladı. Bu önce toplumda başladı, sonrasında doğal olarak seyirciye yansıdı. Seyirci her türlü ıvır zıvırı alkışlamaya başladı. Emek var karşıda dendi, her yapılan alkışlandı. Bakıyorsun 10 dakikasını dahi seyredemeyeceğin bir oyunu ayağa kalkıp insanlar alkışlamaya başlıyor. Vasatlık daha da ileri gitti. Şimdi tiyatromuzda yeni Broadway'i yaşıyoruz. Fotoğraf çekilmeye gidiyoruz dizi oyuncularıyla artık. Oyunu da seyretmiyoruz.

Dünyada, Avrupa'da tiyatro dendiği zaman mesele önce metinse, onu yöneten yönetmen, yazar, ışıkçı, kostüm, dramaturg için dahi oyunlara gidilir. Çünkü tiyatronun her alanı kendi içinde bir savaş alanıdır. Burada ise durum o kadar sıradanlaştı ki, televizyonda akşamları seyrettiğimiz oyuncuyla fotoğraf çekip sosyal medyada göstermek için tiyatroya gider olduk. O anlamda zorlaştı işimiz. Zorlaştı ama suçlusu sadece toplumun yapısı değil. Bu toplumun yapısını bizler bu hale getirdik. Doğal olarak tiyatroyu da biz bu hale getirdik. Asıl amacımız büyük kitlelere bir şeyler anlatmak olmalıydı. Bizde bir şey anlatma derdi bitti. Biz gösteriyoruz sadece, anlatmıyoruz.

İlla ben de çıkayım salona, tiyatroda ben de oynayayım. Niye oynayacaksın, niye çıkıyorsun salona, ne derdin var? Tiyatro derdi olmayan insanların mesleği haline geldi. 3000 kişi seyretmeye geliyor Amadeus'u Ankara'da sahnelendiği zaman. İstanbul'da 2000 - 2200 kişi. Her oynandığında doluyor salon. Bu sosyal yapı içinde o kadar ezildik ve karmaşık hale geldik ki artık neyin anlatılıp neyini anlatılamayacağının dahi farkında değiliz. Bilgisiz bir toplumun içinde bilgisiz elemanlar olarak çalışmaya başladık. Hiçbir şeyden haberimiz yok, hiçbir şeyden haberimiz olmadığı için anlatacak bir şeyimiz de yok. Anlatacak bir şey olmadığı zaman tek anlatacağımız kendimiz oluyoruz. Çoğu oyunun niye oynandığı belli değil. Sadece sahneye çıkmış olmak için sahneye çıkıyorlar. Zor bir dönemde yaşıyoruz açıkçası.

Semaver Kumpanyayı kurarken her şeyimi sattım, her zamanki gibi. Paris'te de tiyatro kurarken 81'de ilk yaptığım iş arabamı televizyonumu, ansiklopedilerimi satmıştım. Param olsun ki oyunculara paralarını ödeyeyim. Aynı şeyi Semaver Kumpanyada da oldu. Orada da aynı şekilde her şeyimi sattım eşimin arabası dahil olmak üzere. Ama benimle beraber orada olan bütün gençler de büyük bir özveriyle çalıştı. Sahneyi yapmaktan tut, koltukları tamir etmeye, mutfağı yapmaya kadar. 20 yıl oldu halen Semaver Kumpanyada yılın her günü yemek çıkar. Ve o müthiş bir şeydir, öyle bir kumpanyaydı orası da. Orada insanlar yetişti gerçekten ve hepsi kendi alanlarında bir yerlere vardılar. Şimdi onlar yeni insanlar yetiştirmeye uğraşıyorlar. Biz orada bir taraftan tiyatrocu yetiştirmeye çalışıyorduk evet ama diğer taraftan da insan olmayı öğreniyorduk hep birlikte. O birliktelikte bir de insanlık vardı. Şimdi bence çoğu eğitimde eksik olan bu. İnsanlık dediğim şey yaşamı öğrenmekti. Yaşamı öğrenmek gerekiyordu ki birtakım şeyleri aktarabilelim. Bu dönemde bunlar çok eksik. Zor bunları anlatmak. Şimdi de yetişiyor oyuncular Semaver Kumpanyada ve hep iç içe yaşıyorlar bu da çok güzel. Her yıl yeni güzel oyunlar yapıyorlar.

Tiyatromuzda önemli gördüğünüz, bu durum değişmeli dediğiniz ve çabalarınıza rağmen halen değişmeyen bir olgu var mı?

Var tabii. Bundan önceki yıllarda tiyatro hocalarında ve bütün tiyatro okullarında kalıplaşmış bir görüş vardı. Romeo ve Juliet oynanıyorsa Romeo kesinlikle böyle oynanmalı. Bu benim hata olarak gördüğüm ve mücadele ettiğim en önemli konuydu. Paris'ten bu tarafa geldiğim 80'li yılların başlarında ilk yaptığım şey bu görüşü kırmak için çabalamak oldu. Herhangi bir şey illaki böyle oynanamaz. Tiyatroda doğrular yoktur, tiyatroda yanlış da yoktur. Mesele; insanın özümsediği ve sevdiği şeyi, anlatmak istediğini nasıl anlatacağıdır. Bir insan olmakla içerik oluşturulur öncelikle, ondan sonra da ona bir tane biçim aranır. Önemli olan anlatmak istediğin şeyi hangi biçimle anlatabileceğini araştırıp bulmak ve üzerinde çalışmaktır. Yani metni dümdüz okuyarak da anlatabilirsin, binlerce farklı yoldan giderek de anlatabilirsin. Amaç en iyisini anlatmak ve seyirciyle beraber yürüyebilmek o text sayesinde. Seyirci bir oyunu seyretmek için bir kapıdan girdi oyunu seyretti ve çıktı, artık aynı seyirci olmamalı. Ama sen sanat yapmayı bırakıp zanaat yapmaya başlarsan yani Romeo sadece böyle oynanır, benim size öğrettiğim bu diye başlarsan bir sürü aynı Romeo ve Juliet yaratırsın. Bundan da hiçbir şey olmaz. Bir süre sonra zaten tiyatro niye iyi gitmiyor diye konuşulmaya başlanır. En büyük dertlerimizden biri de eğitimdeki sorun. Eğitimimiz eskiden yine iyiymiş günümüzle kıyaslandığı zaman. Şimdi hiçbir şey öğretilmiyor. Eskiden hiç olmazsa Romeo ve Juliet biliniyordu. Nasıl oynandığı gidilip görülmüştü. Romeo ve Juliet elbette biliyorlar hocalarımız ama ne ifade ettiğini, nasıl bir dramaturgi içerdiğini bilmiyorlar. Uğraşmıyorlar öyle bir şeylerle. Çünkü amaç o değil, içerideki kavgayı anlatmak ve toplumu ileri götürmek ya da onun yanında yürümek değil. Amaç sadece oynamak haline geldi artık. Bu sorunun kısa vadede aşılacağını sanmıyorum. En büyük derdimiz iyi adam yetiştirmek. İyi adam derken hocadan da söz ediyorum. Hoca gidip dünyada ne kadar iş görmüş de gelmiş sana ders veriyor. Kendin görmeden etmeden alıp bir kitap üstünde bir çeviri yapıp onu öğrenciye anlatıyorsun. Onun doğruluğunu ve yanlışlığını konuşuyorsun. Böyle bir şey olmamalı. Festivaller bunu kırmaya çalıştı. Dışarıdan gelen oyunları İstanbul festivali ya da başka festivallerde görmeye başlayınca son 20-25 yıldır başka türlü tiyatro olduğunu anlamaya başladık. Ama bu durum tam anlamıyla düzelmedi, bu oyunlar böyle oynanır diye iddialaşmaya devam ettik. Bu doğrultuda insanlar yetişti. Şimdi o insanlar yeni insanlar yetiştirmeye başladı ve çok zor durumdayız. Acı ama Türkiye'de içinde bulunduğumuz durum bu. Tiyatro yapan insanları al bugün, kim kızacaksa kızsın %90'ı ile ortak bir tiyatro konuşması yapamazsın. Haberleri yoktur hiçbir şeyden. Yeni oyun yapacakları zaman kitaplardan bakarlar hangi oyun çok tutmuş, hangi oyuna çok seyirci gelmiş, hadi oyunu yapalım derdindeler. Yeni çıkan yazarları okuyan kimse yok. Aksanat Tiyatrosunda on tane oyun yaptık. Bunlar Türkiye'de ilk defa oynanan oyunlardı. Tilbe Saran, Cüneyt Türel, Köksal Engür ile birlikte.

Bu durumun düzelmesi için ne yapılmalı?

Bakıyorum bir yandan bu kadar çok tiyatro okulunun açılması iyi ama bunların da bir amacı olmalı. Bir bakıyorsun bu yıl Erzurum'u bitiren bir genç ertesi yıl Çanakkale'de hoca oluyor. Çanakkale'yi bitiren birisi ertesi yıl Isparta'da hoca oluyor. Bir süre sonra onlar orada profesör

oluyorlar. Etrafımız bir sürü profesör ya da olmayan tiyatro hocasıyla doluyor. O hocalarda bir sürü genç yetiştiriyorlar, olmuyor. Sayılı tiyatroları ve konservatuvarları bir topla hoca niteliklerine sahip kaç kişi var, bakalım hep beraber. Yapılacaksa tek ya da iki tane konservatuvar olmalı ve bütün hocalar gerekli olan şartlar sağlanarak orada toplanmalı. İki tane önemli konservatuar kurarsan Türkiye'de oraya ancak yeter zaten nitelikli hocalar, diğer üniversitelerden gelenlerin de tekrar sınava girip okulda bir üst düzey şanslarını denemeleri gerekiyor. Başka şansımız yok. Bu da Türk tiyatrosunu geliştirecek ama önümüzdeki beş yıl içinde ama on yıl içinde. Şundan söz etmek zorundayız, tiyatro yüzyıllarca ayakta kalacak tek sanat dalı neredeyse. Sinema yatak odamıza girdi. Elimizde bilgisayar ekranı, ipad sinemayı seyrediyoruz istediğimiz yerde. Ama tiyatroyu farklı. Salona gidecek, sevdiğin aktörle aynı havayı soluyacaksın. İzleyicilerle aynı anda aynı duyguyu yaşayacaksın. O yüzden tiyatro ölecek bir şey değil ne yapılırsa yapılsın tiyatro ölmeyecek. Bu yüzden geliştirmek zorundayız. Ama bunun için de çok daha kalifiye insanlara ihtiyacımız var. Şu sıralar hiçbir şey doğru ilerlemiyor.

Günümüzde sahnelenen oyunların kalitesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

İnsanlar hakkında konuşursam hata yapmış olurum çok oyun görmüyorum açıkçası. Çünkü çok sıkılıyorum. Tiyatro seyrederken en fazla sıkılan adamlardan bir tanesi benimdir. Sıkılıyorum. Çünkü burada deformasyon yaşıyorum. Karşımda gördüğüm aktörü çok fazla eleştiriyorum hemen beni rahatsız ediyor. Aktörü eleştiriyorum, ışığı, yönetmeni, kostümü eleştiriyorum. Bu durum da oyunu seyredilemez hale getiriyor. Ancak şunu da biliyorum ki bütün bunlardan öte en önemli şey text. Yani anlatacağın şey; kamu tiyatrosunda olsun, özel tiyatrolarda olsun çoğu tiyatroda iş bir şey anlatmak için başlamıyor. İşe iş yapmak için başlanıyor. Tiyatro yapmak için tiyatro yapılıyor. O zaman ileri gitme olanağımız yok. Bir parantez açalım, bir hoşça vakit geçirmek için yapılan şeyler var ona da tiyatro diyoruz bir de gerçekten değerli olan bir şeyler var ona da tiyatro diyoruz. Dünyada bunun ayrımı var. Bir tanesi kamu tiyatrosu "Theatre Public" bir tanesi de özel tiyatro "Theatre Prive". Burada onun ayrımını yapamadık henüz. 94'te geldim en son Paris'ten temelli olarak. O günden itibaren her röportajımda anlattım kamu tiyatrosu ve özel tiyatronun birbirinden ayrı şeyler olduğunu. Birinin amacının para kazanmak olduğunu ki bunda kötümsenecek hiçbir şey yok. Elbette kimi turşu satıyor kimi de tiyatro yapıyor. O da para kazanacak, o da para kazanacak. Bir böyle tiyatro var sadece hoşça vakit geçirilecek, bir de toplumun genel anlamda kültür ihtiyacının karşılanması var. Toplumun daha ileri gidebilmesi için sanattan söz ediyoruz.

Tiyatro günümüzde daha fazla yere ve insana ulaşması gerekirken neden bu durum aksine gidiyor? Hiç tiyatro izlememiş, tiyatronun ne anlama geldiğini bilmeyen çok büyük bir kitle var. Ne yapılmalı o insanlara ulaşabilmek için?

Bu ister istemez bir yönetim ve devlet meselesi. Bugün Avrupa'da daha kreş döneminde itibaren insanlar çocuklarını okullarda tiyatroya götürüyorlar. Yani öyle günlük haftalık saatleri var. Her hafta bir oyun seyrettiriyorlar. Bir de anlatma şekli, biçimi, hayal kurma dünyası hepsi tiyatroda başlıyor. Çocukların tiyatroya gitmesi, diğer çocuklarla birlikte bir sanat eserini seyretmeleri çok değerli. Önce bu yapılmalı, küçüklükten itibaren mutlaka ve mutlaka tiyatroya götürülmeli. Ama bir parantez açalım orada da gene ticari üç kağıda gidiyoruz. Sırf o çocukların parasını toplamak için ortada dönen çocuk tiyatrosu hikayesi bütün bunların hepsinden daha iğrenç. Hiç yapılmasa daha iyi. Hem çocukları tiyatroya götürüyoruz hem de götürdüğümüz oyunlar korkunç, felaket. İstanbul'u bırak bütün Anadolu'da, turnelerde oyunlar iğrenç ötesi. Burada Devlet Tiyatrolarının görevi çok önemli. Kimi zaman tartışmalarda duyuyorum "Devlet Tiyatro kapatılsın, bütün para oraya gidiyor" demek çok kolay. O gidince Van'daki çocuğa, Sivas'taki çocuğa kim oyun götürecek. Devlet Tiyatrosu kalksın demeyi basitçe ve düşünülmemiş söylemler olarak kabul ediyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığının sanata ve sanatçıya yaklaşımını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çok normal görmüyorum çünkü bence farkında bile değiller sorunun. Kültür ve Turizm Bakanlığı tiyatronun varlığından bile habersiz. Kültürel olarak herhangi bir şeyin farkında değiliz. Kültür Bakanlığı bir görev olarak var para dağıtıyor falan ama hiçbir önemi yok bütün bunların. Zaten dağıttığı paralar bir tiyatronun elektrik parasını karşılamıyor. Onun farkında değiller. Farkında olsalar derler ki tiyatroda çalışan her insana sigortasını biz ödeyeceğiz. Ona göre geliştirin daha ileri gidin biz size böyle yardımlar yapalım. Ya da tiyatro salonunun elektrik parasını ödemeyin. Ya da çalıştırdığınız insanların sosyal haklarının yarısını biz verelim. Yardım etmek istiyorsan ve geliştirmek istiyorsan bunları yapmalısın. Böyle bir derdi yok kimsenin. Bundan öncekilerin var mıydı, onu da bilmiyorum. Hepsi birbirinden farksız aslında. Bakış açısı hiçbir şekilde değişmiyor. Bu ülkenin her karışından kültür fışkırıyor. Bundan hiçbir şekilde yararlanamıyoruz. 11.000 - 12.000 yıl önceden Göbeklitepe çıkıyor ona bakıyoruz ama anlatamıyoruz, sadece bakıyoruz. İlgilenen olması lazım, meraklısı lazım. Yaşamın daha iyiye gitmesi için bir şeyler yapmaya karar verecek bir idarenin olması lazım.

ŞAFAK POYRAZ İLE...

MUSTAFA İRİ

Geleneksel Türk Tiyatrosu'nun ve kültür mirasımızın en önemli alanlarından olan Kukla ve Karagöz denince akla gelen birkaç isimden birisiniz. Sizi sizden dinleyelim. Kimdir Umut Şafak Poyraz?

1985 Ankara doğumluyum. Geleneksel tiyatrocuların yanında büyümenin ayrıcalığını hep yaşadım. Dedem Hadi POYRAZOĞLU sayesinde tanıştım bu sanatla ve çok sevdim Turizm Otelcilik mezunu olmama rağmen Kukla ve Karagöz sanatına gönül verdim. 2012 yılında Kukla ve Karagöz atölyesi kurup Türkiye'yi karış karış gezmeye başladım, birçok büyük festival ve seminerlere katıldım. Değerli sanatçı arkadaşlarım sayesinde camiamızın önemli bir kuruluşu olan UNIMA Türkiye Milli merkezi Başkanlığını yaptım bir dönem. Şimdi dedemin adını yaşatmak için kurmuş olduğum Hadi Poyrazoğlu Geleneksel Türk Tiyatrosunu Yaşatma derneği başkanlığını devam ettirip. Festival ve Organizasyonlar düzenliyorum.

Genetik hafızadan gelen şanslı aktarım ve yeteneğinizin biraz da temeli denebilecek başarılardan bahsederken büyük bir isim geliyor aklımıza: Hâdi Poyrazoğlu. Kimdir, neler yaptı ve neler bıraktı geriye?

Sanat ile iç içe bir hayatın tam ortasında doğdum. Diğer çocukların arabalar bebeler oyuncakları olurken benim kuklalar karagözler oyuncağımdı. Dedemin kulisinde büyüdüm. Hayali torun çelebinin sahne arkasında def çaldım. İster istemez gelenekten gelen bu ustalar sanat görüşümü meslek ahlakımı oluşturdu. Ustamız hadi Poyrazoğlu Atatürk'ün huzurunda kukla oynatmış tuluat ve karagöz oyunlarıyla Anadolu'yu karış karış gezmiş hali hazırda yaşayan sayısız ustamıza peştamal bağlamış sayısız ustayı mesleğe kazandırmış. 1901 yılında doğan ustamız 2000 yılında vefat edene kadar tecrübelerini tıpkı ayaklı bir okul gibi gençlere aktaran Cumhuriyet tarihine tanıklık etmiş çok kıymetli bir ustaydı.

Geçtiğimiz sezon pandemiye ve olumsuz koşullara rağmen önemli bir iş başardınız ve görkemli bir açılışla Kukla ve Karagöz Festivali'ni gerçekleştirdiniz. Biz de oradaydık ve iyi organize edilmiş önemli bir adım atıldığına tanıklık ettik. Nasıl doğdu festival fikri. Nasıl geçti. İkinci yıl için neler düşünülüyor?

Kültür başkenti Ankara'nın tuluat tiyatrosu geleneğine hizmeti çok olmuştur. Modern tiyatro sanatçılarının da çoğunun Ankara'dan yetiştiğini unutmamak gerek. Ustamız hadi Poyrazoğlu'nun adını yaşatacak bir festival yapmak hep hayalimdi. Fakat uygun ortamı bulmak epey güç oldu. Hele dünyayı evine kilitleyen böyle bir veba salgını sürecinde ekip arkadaşlarımla sanatı ve çocukları buluşturmak için yoğun bir çaba içine girdik. Özellikle bakanlığımızın belediyelerimizin katkılarıyla gerçekleştirdiğimiz bu festivalimizde 15 sanatçı ile kukla ve karagöz oyunlarını seyircimizin ayağına götürdük. Hem atölye çalışmaları hem de oyunlar ile 10.000 nin üzerinde seyirciye dokunduk. Özellikle 2 senedir evlerinde çıkamayan bu çocuklar karagözün tadını doyasıya çıkardı. Oyunları izleyen her çocuk evine bir karagöz figürü ile döndü. Türkiye'de bir ilk olan işitme ve görme engelli çocuklar ile diğer seyircilerimiz aynı salonda yan yana oyun izlediler hem işaret dili hem de sesli betimleme ile özel çocuklarımıza hazırlanan karagöz oyununa tüm salon aynı anda kahkaha sesleri ile doldurdu bizim için en büyük kazanç buydu.

Kendi alanında yetkin bir isim olarak sizin Kukla ve Karagöz sanatının ülkemizdeki yeri ve temel sorunları hakkında ne düşündüğünüzü merak ediyoruz..

Hali hazırda hayatta olan tüm ustalarıma buradan selam ederim. Ebediyete göçmüş ustalarımıza rahmet diliyorum zaman hızlı akıp gidiyor tuluat karagöz ve kukla tiyatromuz usta çırak ilişkisi ile bir sonraki nesile aktarıldığı için var olan ustalarımızdan mümkün olduğu kadar çok faydalanmamız en büyük önceliğimiz olmalı. Maalesef hala geleneksel tiyatromuzun eğitiminin verildiği bir okulumuz yok en büyük sorun bu. Bu işin eğitimini aktarımını sağlayacak sanatçılar yetişmediği sürece sanat devamlılığını sağlaması mümkün değil. Hayat ve yaşam şekli değiştikçe var olan değişime ayak uydurmak önemli sanatçıların kendi arasındaki rekabet sanatı belli bir kalite noktasına taşıyacaktır. Bunun yarışa bildiği en güzel nokta festivallerdir daha sık mümkünse her ilin bir festivali olsa her ilin bir kukla karagöz sahnesi olsa sanatın yayılması ve sanatçıların yetişmesi noktasında ne müthiş bir gelişim olur. Yapılacak en önemli şey yeni kuşaklara sanatı sevdirmek ve tanıtmaktır.

Festivalde kimlerin büyük emeği vardı. Biraz da onlardan bahsedelim mi?

İlk teşekkürü özelikte ilk fikir noktasından itibaren taşın altına elini koyan idealist kişili ve sanat aşkıyla hizmet eden Kültür ve Turizm Bakanlığı Daire Başkanı Sayın Sanem Arıkan'ın hakkını teslim etmek gerek. Kültür aktarımını esas aldığımız festivalimizde açılışından atölyelerine kadar emek veren her noktada yardımcı olan Kültür ve Turizm Bakanlığı sanatçısı yakın dostum Bahadır Bıyıklı 'ya, Festival heyecanına ev sahipliği yapan Altındağ Belediyesine, Kültür ve Turizm Bakanlığı birimleri (Güzel Sanatlar Genel müdürlüğü – Telif Hakları Genel Müdürlüğü – Araştırma Eğitim Genel Müdürlüğü) Ankara Ticaret odasına, Ankara Sanayi odasına, Ankara Kent Konseyine, ve bir çok bizi destekleyen kuruluşumuz bu festivalin ortaya çıkmasında ve Ankara'ya yeni bir Festival kazandırılmasında çok büyük rol oynadı.

Kurumsal olarak genç yaşınıza rağmen önemli tecrübelerden geçtiniz. Zor mu Türkiye'de sanatı organize etmek?

Çok üzgünüm maalesef yaptığımız sanatın aynı zamanda tüccarı da olmak durumdayız. Hem sahne gerisinde hem sahnede hem dekorda hem rejide kuklaların yapımında oyunun yazılmasında hep olmak zorundasın. Her işin zorluğu olduğu gibi bizim işimizin de zorlukları var fakat işimizi aşk ile yapınca bir noktadan sonra her şey daha kolaylaşıyor.

Son yıllarda Anadolu'nun dört bir yanında kukla ve karagöz sanatçı arkadaşlarım ile yaptığımız turnelerde binlerce seyirciye ulaştırmaya çalışıyorum, hiç kukla ve karagöz izlememiş çocuklara ulaştığımızda yaptığımız işin ne kadar çok önemli olduğunu bir kez daha fark ediyorum.

Kişisel olarak hayal ettiğiniz başka projeler ya da henüz yapamadığınız idealleriniz var mı?

Hayal edemezseniz hedeflerinize ulaşamazsınız. İlk hayalim dedemin adına Kukla ve Karagöz Festivali gerçekleştirmekti çok şükür sevabıyla günahıyla ilkini gerçekleştirdik. Bunu geleneksel hale getirmek çok önemli benim için. Sonrasında Ankara'da Kukla ve Karagöz müzesi açmak var. Bakanlığımızın destekleri ile inşallah ileriki zamanda bunu da gerçekleştirmek istiyorum.

Aynı alanda üretim yapan insanların birbirlerine destek olacağı yerde köstek olduğunu, sanata rağmen kötücül olabildikleri bir dünya burası. Neden öyle? Bu insanların sorunu ne?

Evet dışardan bakıldığında durum böyle gözüküyor. Aslında bizim camiamızda o kadar kötü durumda değiliz ya da öyle olmasın diye uğraşıyoruz. Birlikte hareket edip fikir alışverişine devam edersek bu sanatın daha çok gelişmesi ve ilerleyebilmesi için çok büyük bir adım atmış oluruz. Çok zor olmayacağını düşünüyorum.

Genç meslektaşlarına son olarak neler tavsiye edersin. Başarmak ve bu yolda güçlü olmak için ne yapsınlar?

Ben her zaman yaptığım işi aşk ile yaptım, sıkılmadım, yorulmadım. Ve her zaman elimden gelenin en iyisini yapmaya çalıştım. Bunları yaptıktan sonra ben inanıyorum ki bu yolda engel kalmıyor.

YÜCEL ERTEN İLE...

ERBİL GÖKTAŞ

Tüm tiyatro dünyası biliyor ki çok zor şartlar altında 1 Ekim 2021 de açılışınızı sizin deyiminizle ''töreniz gereği" gerçekleştirdiniz. Türk tiyatrosuna dair harika bir katılım yaratırken ayrıca bir denge unsuru oluşturdunuz… Şimdi kendi sahnenizde yeni bir sezonu açarken, geçtiğiniz bir yılın beklentili ve bu anlamda yorgun günlerini nasıl değerlendirsiniz?

Geriye bakınca, engelleri aşmanın verdiği mutlu bir yorgunluktan söz edebilirim. Öyle günler oldu ki, pandemi nedeniyle arkadaşlarımız bir günde hazırlanıp karantinadaki arkadaşlarının yerine sahneye çıktılar. Ekonomik kriz nedeniyle, memlekette demir satışı durduğu zaman, binamızın tadilatı da durakladı; acaba bir sezonu daha kaçırır mıyız diye yüreğimiz küçük dilimizin altında atar oldu. İhale yasaları nedeniyle iki oyunumuzun prömiyeri 3 ay ileri atınca, havale geçirdik desem yeridir. Ama yılgınlığa kapılmadık. Bugün buradan bakınca, bizim de artık anlatacak hikayelerimiz var. Ben hepsine tatlı anılar olarak bakarım. Özet olarak şöyle ifade ediyorum: Dereyi geçerken at değiştirmek zorunda kaldık, ama at sırtında kahvemizi dökmeden içmeyi de başardık.

Kendi bünyenize ve dokunuza ait bir sahne ve bina bütünlüğü size nasıl bir sanatsal mesai konforu ve kıvraklığı sağladı… Tiyatronun ortak üretimi aşamasında sahneye yansıyacak olan bu bir arada olmak ve aynı ortamı koklamak durumu ve duygusu sizin için neden önemlidir?

Yeni sahnemize kavuşmuş olmaktan çok mutlu ve heyecanlıyız. Bilirsin, sahne haftada bir gün dinlenir. Tatil ve bakım günü. Onun dışında her gün sabahtan geceye, çalışmalara ve gösterilere hazırdır. Kolay kolay şikayet etmez. İşte böyle bütünlüklü bir çalışma ortamı, her tiyatronun dileğidir. Geçen sezon sığındığımız İzmir Sanat Sahnesi, bir repertuvar tiyatrosu için gerekli fiziksel olanaklara sahip değildi. Her oyunu yapabileceğin alanı sunmuyor, dolayısıyla repertuvarı kısıtlıyordu. Ayrıca şöyle bir sıkıntı vardı: Sahnenin darlığı yüzünden, temsil varsa prova yapamıyorsun, prova varsa temsil koyamıyorsun. Ya da günde iki defa kapıya kamyon dayaman gerekiyor ki; o da insan gücünü ve zamanı tüketiyor. Oysa şimdi sabahtan akşama kadar her türlü çalışmamızı kucaklayan bir sahneye sahibiz.

Tabii ki konu, salt mekân ve zamandan ibaret değil. O mekânın ve zamanın içinde devinen insanların ortak duygu ve enerjisi çok daha önemlidir. Söylediğin gibi, tiyatro her aşamasında bir ortak üretim alanıdır. Ortak akıl, ortak duygu, ortak saygı, ortak dil, ortak disiplin ve ortak ahlâk arar. Bunun sonucunda oluşan toplu oyunculuk anlayışı, bir enerji halkası uzatır seyirciye. Ya da bir enerji topunu salona doğru yuvarlar diyelim. O enerji, o duygu, salonla sahne arasında gidip geldikçe lezzetlenir. Hakedilmiş alkışlar o ortamdan doğar. Ben, sanatçı, teknik ve idarî ailemizin uyumundan, ortak akıl çabasından, yaratıcı enerjisinden mutlu ve umutluyum. Onların gözlerindeki ışıltı, bir bakıma benim de güç kaynağım.

Saydığım nedenlerle ilk sezonumuzda özverili, sevgiyle yürüyen bir uyum sayesinde 4 oyun çıkarabildik. Bu sezonda seyirciye sunacağımız seçenekleri çoğaltmak, oyun sayımızı 10'a çıkarmak istiyoruz.

Geçmişin örneklerine bakınca, Türk tiyatrosunun en zor oyunculuk sınavı ve süzgeci içinde bir bütün oluşturdunuz…

Böylesine seçilmiş bir kadroyla nasıl bir gelecek tohumu atmak ve onu hangi anlayışın sularıyla büyütmek istiyorsunuz…

Kurum elemanlarını seçtiğimiz sınavlardan itibaren bir ölçüde ezber bozan bir yaklaşımımız oldu. Başlangıçta sınav yöntemimizi kuşkuyla karşılayan pek çok sanatçı dostum, sınavdan süzülen sanatçılarımızı sahnede gördükçe, yöntemimize hak verir oldu. Hele ki 7 iklimden bir araya gelmiş ekibimizin, bir ansambl olmaya doğru yol aldığına tanık olunca.

Tabii ki burada inatla kural haline getirilmiş bir ezber bozmadan söz etmiyorum. Ama işte yapılanmamızda da ezber bozucu bazı kurumsal ilkelerimiz, yönetmeliğimizde yer aldı. Sanatsal tercihlerimizde de bu iklimi korumaya çalışıyoruz. Genelgeçerlere yapışmadan, bir özgül ağırlığımız olsun istiyoruz. Yerleşik şablonlardan, çığırtkanlıktan, gözyaşı ticaretinden, dalağı düşük komiklikten, tırnak içindeki 'artistlik'ten uzak durmaya çalışıyoruz. Herkesin farklı yönlerde yetenekleri vardır; onlara özen göstererek kendimizi akord etme yolundayız. Düşünceli, sorumlu, özenli, duyarlı, samimi ve maharetli olmak için çalışıyoruz.

Türk Tiyatrosunun ödenekli kurumlar bağlamında, içine düştüğü kimlik ve kişilik kargaşası ve bunalımında İzmir Şehir Tiyatrosu nasıl bir örnek olmayı ve hangi yanlış manzaraları değiştirmeyi hedefler?… Nasıl bir sanatsal tabiat önerir?… Ruhuyla nasıl bir

farklılık koymak ister?…

Tiyatro her yönüyle çok çekici bir ortamdır ya; işte o ortam, cazip bazı anlamsızlıklara da açıktır. Örneğin tiyatroda kıskançlık çabuk büyür. Kendini beğenmişlik, başkalarını küçümseme gibi hınzırlıklar çok çabuk filizlenir. Çalım atmak, çalım satmak, ustalığa yatmak, maymunlara şeker atmak için verimli bir ortamdır. Bir toplulukta bunlar kendine yol bulduğu zaman, ölü tiyatroya yol almaya başlamışsınız demektir. Yeryüzündeki en güzel uğraş, yavaş yavaş hayatı birbirine zehretmeye dönüşmeye başlar. Sonu, kaytarma, yan çizme, alelâdeliği sanat sanma, rol kesme, tekdüzelik, cepten yeme, beylikleşme, kalıplaşma, kireçlenmedir. Tiyatro adına romatizmadır.

Benim gönlüm ister ki, genç İzmir Şehir Tiyatrosu ailesi, o romatizmaya hiç yakalanmasın. Gündelik çekişmelerden uzak, eleştirel ortak akıl ve ortak ahlâk ile yürüsün. Çevresinin, toplumunun sorunlarına duyarlılığını hiç yitirmesin. İşini el ele, kol kola, omuz omuza, aşk ile yapsın. Ruhuyla böyle bir farklılık ortaya koysun.

İçsel bir soru sormuş olayım… Tüm bu yoğunluk, yorgunluk ve kargaşanın ve de zaman zaman bilinmezliğin içinde sizin direncinizi ne toplamış oldu?…

Şuradan tarif etmeye çalışayım: Bir süre önce tiyatrodan birkaç çalışma arkadaşımdan, çok beğendikleri, repertuvarımızda yer alabileceğini düşündükleri bazı oyunları iletmelerini istemiştim. Okumak, tanımak için. Gönderdiler, hepsini de okudum. Güzel oyunlardı. Ama bir şey dikkatimi çekti. Hemen hemen seçtikleri bütün oyunlar, karanlık, dünyanın ve insanın çöküşüne ilişkin, umuttan yeterince pay çıkarmaya yanaşmayan, neredeyse distopya damgalı ürünlerdi.

Tepkim şöyle oldu: "Neden karamsar, distopik şeyler yapalım? Biz burada elbirliği ile küçük bir ütopya oluşturmuyor muyuz? Yerel ya da mevzii olabilir, ama sonuçta bir düşün gerçekleşmesinin paydaşlarıyız. Bir ödenekli tiyatronun kuruluşu, hayata geçmesi, sanatsal özerkliği içinde cıvıl cıvıl çalışıyor olması; daha dün hayal etmekte zorlandığımız bir şey değil miydi? Ama bugün, minimal boyutta da olsa; bir ütopyaya daha yakınız. Dolayısıyla bizim karamsar değil, güleç bir yüzümüz olmalı. Eleştirimizi esirgemeden, seyircimizin tiyatrodan hoşnut ayrılmasını gözetmeliyiz." Sözlerim tam böyle olmasa bile, meramım buydu.

İşte buradaki 'mevziî ütopya' kavramı, bütün bu süreç içinde benim direncimi ayakta tutan düşünceydi. Bu düşünce -ya da bu inanç ya da bu inat diyelim-, sözünü ettiğin bütün o kargaşa, bilinmezlik, olanaksızlık, yoğunluk, yorgunluk gibi faktörlerin karşısında dik durdu. Onlar yel değirmenleri ise; 'mevziî ütopya' bana Don Kişot'un miğferini, zırhını, mızrağını ve atını verdi. Dionizos'un bildiğini kuldan ne saklayayım; tiyatro savaşımında ben de oldukça deneyimli bir Don Kişot'um. Zaman zaman haksız şekilde yere çalınsam da, hiç yüksünmedim, aldırmadım, kişilik sorunu yapmadım. Kişisel çıkar hesaplarıyla yeni kurulan bir tiyatronun kuyusunu kazmaya çalışanlar da oldu, tez elden gömmeye kalkışanlar da. Ama ben işime odaklandım, kuru gürültüye pabuç bırakmadım, hedefi gözden yitirmeksizin çalıştım, çözüm aradım. Çünkü Türk Tiyatrosu'nda özgün bir kurumsal yapının oluşumu, benim için her türlü gündelik derdin, dedikodunun, kariyer hesabının, alınganlığın, küskünlüğün çok üstünde, kutsal bir görevdir. O bizim küçük ütopyamızdır.

Son söylemek istediğiniz sözler nelerdir…

Tiyatronun esenliği bakımından henüz aşamadığımız bir engel var ki, ondan söz etmeden geçemem. Biz coşkuyla çalışıyor, provalarımızı yapıyoruz. Hızımız da iyi. Ama hazırlıklarımızı öngördüğümüz takvime uygun olarak seyirciye sunmakta zorlanıyoruz. Çalışmalarımızı örseleyen, gelecek açısından da önem taşıyan bir sorun bu.

Belediyenin yasalar gereği uygulamak zorunda olduğu ihale sistemi, tiyatroda fizikî üretimin önünde ciddi bir sıkıntı. En küçük bir aksamada zamanımızı ve emeklerimizi boşa çıkarıyor; bizi beklemeye alıyor, üretimimizin seyirciye ulaşmasını geciktiriyor.

Somut söyleyeyim: Biz 1,5 bilemedin 2 ayda bir oyunu

seyircinin karşısına çıkacak hale getiriyoruz. Ama dekor-kostüm ve satınalmalarla ilgili ihalenin, bize bağlı olmayan herhangi bir nedenle iptali ya da gerçekleşmemesi durumunda; bu süre 3 aya, hattâ 6 aya kadar uzayabiliyor. Yani insan gücü ve emek açısından oyun hazır, ama tahta ve bez için anlamsız bekleme ve erteleme durumu doğuyor. O zaman da ne takvim kalıyor, ne program.

Yasa yapıcılar şunu gözden kaçırmışlar: Sonuçta biz oyunlarımızı seyirciye sunmakla bir kamu hizmeti yapmıyor muyuz? Yapıyoruz. Bu durumda kamuya sunacağımız hizmet, bu çetrefil ihale yasaları nedeniyle gecikiyor, anlamsız beklemelere dönüşüyor. O zaman hazır bir hizmetin kamuya sunulması gecikmiş olmuyor mu? Gecikiyor. Hatta bazan Türk Lirasındaki değer kaybı yüzünden, teklif sahipleri yeni ihalede daha yüksek teklif veriyorlar. Böylece yapılacak iş, gecikme sonucu daha da pahalıya geliyor. Şimdi bunun neresinde kamu yararı gözetilmiş oluyor, anlamak mümkün değil?

Düşünün: İzmir'in kurtuluşunun 100. yılı dolayısıyla Eylül sonunda sergilemek üzere bir oyun hazırladık. İhale dosyasını iğneden ipliğe kadar her türlü ayrıntısı ile tâ Mayıs ayında hazırladık ve sunduk. Bizim hiç bir eksiğimiz yok. Ama genel ihale kurallarına göre, iki kez ihale gerçekleşmeyince; dekor-kostüm imalatı ancak o zamana yetişeceğinden; en iyi ihtimalle Kasım ortasında seyircinin karşısına çıkarabileceğiz. O da tabii yeni bir aksilikle karşılaşmazsak.

Diğer yerel yönetim tiyatrolarında da aynı sıkıntı yaşanıyor mu, bilmiyorum. Ama şunu söyleyebilirim ki, yerel yönetim tiyatrolarının üretim harcamaları konusunda yapısal ve yasal bir düzenlemeye gidilmesi gerekiyor. Aslında o da yetmez. Bu kurumları, yönetmelik gibi gevşek yapılardan kurtarıp yasal dayanağa kavuşturmak gerekiyor.

Söylemeyi unuttum: Aralık ayında bir ilki gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Şehir Tiyatroları Buluşması düzenleyeceğiz. Ülkemizdeki Büyükşehir Belediye Tiyatrolarını birer oyunla sahnemizde buluşturacağız. Şu sırada hazırlıkları sürüyor. Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, Kocaeli, Mersin Büyükşehir Belediye Tiyatroları, birer oyunla bu buluşmaya katılsınlar istiyoruz. Buluşmanın tematik belirleyeni, yaşayan oyun yazarlarımızın oyunları olacak. Böylelikle yaşayan oyun yazarlarımızın önemine bir vurgu yapmış oluyoruz.

Bu bilgiye şunu da eklemeliyim: Sayın Başkan Tunç Soyer'in, Türkiye'deki yerel yönetim tiyatrolarının yasal dayanakları konusunda yapılacak çalışmalara İzmir'in öncülük etmesi yönünde çok isabetli bir önerisi olmuştu. İlk fırsatta, belki de bu sezon sonunda bu yönde bir çalıştay düzenlemek de tasarılarımız arasında. Yerel yönetim tiyatrolarımız, yüzyılı aşan geçmişi ile bir temel yasaya sahip olmayı haketmiştir.

Selamlar, sevgiler…

19. BODRUM ULUSLARARASI BALE FESTİVALİ'NİN ARDINDAN

SEMA GÖKTAŞ

Bodrum bu yıl 6-19 Ağustos tarihleri arasında Devlet Opera ve Balesi (DOB) tarafından düzenlenen Uluslar arası Bale Festivali'ne 19. kez ev sahipliği yaptı. 2002'ten bu yana gerçekleştirilen ve ülkemizin tek bale festivali olma özelliği taşıyan bu önemli etkinlik, 2015 ve 2020 yılları hariç günümüze dek kesintisiz düzenlenmiş bulunuyor. Turizm ve eğlencenin merkezi, ancak maalesef kültür sanatın taşrası Bodrum'un kültür sanat yaşamına her yıl zengin bir katkı sunan festivalin bu yılki konukları Carmen ile Aida Gomez Flamenko Dans Topluluğu, Romeo Juliet ile Antalya DOB, Hamlet ile Mersin DOB, Gece ve Bach Alaturka ile İzmir DOB ve Güldestan ile İstanbul DOB'du.

İpek gibi bir hava, Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca, Rusça ve ayırt edemediğim başka dilllerde konuşarak ellerinde biletleriyle koltuklarını arayan seyirciler, yakınlardaki barlardan taşıp Kale'ye kadar gelen müzik sesleri, açılış anonsu, kısa bir sessizlik ve sonra Festivalin açılış gösterisi olarak Aida Gomez Flamenko Topluluğu'ndan Carmen… Daha önce de aynı performansla Bodrum Festivali'ne konuk olan topluluk, bir kez daha seyircileri büyülemeyi başardı. Ben daha önceki festivalleri izleyemediğim için Carmen'i görebilmiş olmaktan son derece memnunum.

Festivaldeki ilk klasik bale gösterisi, Antalya DOB yapımı Romeo Juliet. Bu eser, uzun ve yıpratıcı pandemi sürecinden sonra izlediğim ilk klasik bale gösterisi oldu. Eminim o akşam Kale'deki pek çok seyirci de benimle aynı durumdaydı. Böylece biz o güzel yaz gecesinde Bodrum Kalesi'nde sadece Romeo Juliet'i izlemekle kalmadık, kendi kişisel tarihlerimizde artık hatırlamak bile istemediğimiz can sıkıcı ve üzücü sayfaları kapattık, kendimizi sanatın sağaltıcı kollarına bıraktık. Bu düşünceler ve hissiyatla izledim Romeo Juliet'i.

Mersin DOB prodüksiyonu Hamlet balesinde ise artık

festivalin sonlarına gelmiştik. 2018'de rejisörü ve koreografı Nugzar Magalaşvili'nin hayata veda ettiği, eserin librettosunu yazan Medeia Magalaşvili'nin sahnelediği Hamlet balesi hiç kuşkusuz kendi sahnesinde çok daha etkileyici bir performans olarak icra edilmiştir. Ancak Bodrum Kalesi sahnesinin kısıtlı altyapı olanakları bile eserin güzelliğine gölge düşüremedi. Özellikle solo, ikili ve üçlü danslar karakterlerin ilişkilerindeki duygusal derinliklerin vurgulanması açısından etkileyiciydi. Bu bağlamda izlediğimiz Gertrude-Claudius-Hamlet karakterleri tarafından gerçekleştirilen ilk üçlü dansta Hamlet ve Claudius arasında kalan ve sonunda Claudius'un çekimine kapılan Gertrude'un çaresizliğini ve zayıflığının, diğer yandan Hamlet'in ve Claudius'un git gide derinleşip ölümcülleşecek çatışmalarının çok başarılı olarak yansıtıldığını söyleyebilirim. Hamlet ve babasının hayaleti Hamlet'in dansettiği ikili sahne, Gertrude ve Claudius'un, Hamlet ve Ophelia'nın ikili sahneleri de oldukça başarılıydı. Oyuncular sahnesi ise hem sahnedeki tüm dansçıların konumlandırılışları, hem de özellikle seyirci dansçıların ve Gertrude ile Claudius'un, klasik baleden kopmadan sadece beden diliyle ürettikleri anlam açısından performansın en güzel sahnesiydi. Hamlet tragedyasını bilmeyenlerin eseri tam anlamıyla kavrayabilmeleri gerçekten zor. Bu bakımdan katalogun dikkatlice okunmasında büyük yarar var. Bu durum Carmen ve Romeo Juliet eserleri için de geçerli. Ancak Gece, Bach Alaturka ve Güldestan, sıkı sıkıya olaylar dizisine bağlı olmadıklarından program kitapçığındaki açıklamalar seyir için önkoşul olmadı. Bununla birlikte önceden araştırma yaparak eserleri izlemek elbette çok daha tatmin edici bir seyir zevki verecektir.

Hamlet'in plastik yorumuna gelince, doğrusu bu konuda çok olumlu düşünemedim. Koreografinin özeninin yanında dekor tasarımının eski usul boyalı panolarla gerçekleştirilmesi, açılıştaki cenaze sahnesinde kullanılan ölen kral Hamlet'in maketi, gerçekten gerektiğine bir türlü ikna olamadığım projeksiyona yansıtılan görüntüler ve hele üzerine tumturaklı bir seslendirmeyle bindirilen Hamlet'in meşhur "olmak ya da olmamak, işte bütün mesele bu" sözleri ve finalde Hamlet'in ölümünün ardından Danimarka'nın üzerine çöken kara kaos ortamını yansılayan ve sahne zeminindeki oyuncuların üzerine indirilen ve yine onlar tarafından haraketlendirilen kara perde, hemen ardından bu perdenin üzerinde bembeyaz gömleğiyle yükselen Hamlet imgesini bir arada kullanan eser, ne yazık ki bu tercihleriyle plastik açıdan tutarsız ve zayıf bir görsel dil kurmuş. Bu durum dansçıların ve koreografinin parlaklığına gölge düşüremedi neyse ki.

Hamlet konusunda söylemek istediğim son husus, metinden farklı olarak hayaletin ortaya çıkışının ötelenmesi, başkalarından öğrenmesi yerine yalnızken Hamlet'in hayaletle karşılaşması ve böylelikle Hamlet ve babası arasında gerilim yüklü bir ikili dans sahnesinin yaratılması çok yerinde ve güzel olmuş. Bu sahnede Hamlet babasının hemen ardından onun hareketlerini sertçe tekrarlayarak onun gibi düşündüğünü ve intikamını alacağını açıkça belirtiyor. Gayet başarılı ve amacına ulaşan bir buluş olmuş. En iyi tarafı mimik kullanmadan, doğrudan beden diliyle anlamın bu kadar netleştirilebilmiş olması. Fortinbras, Horatio, Rozencrantz, Guildenstern gibi karakterler de tamamen budanmış. Ophelia yorumu ise

çıkışıyla umut verse de, değişim geçirdikten sonra ne yazık ki düşüyor. Hele metinde öyle bir şey olmadığı halde askerlerin tacizine uğramasının neden gerektiği oldukça belirsiz. Olmasa da olurmuş.

Sonuç olarak Hamlet gerçekten keyifle izlediğim ve bu vesileyle yakalamaktan çok mutlu olduğum bir performans oldu. Tüm ekibi içtenlikle kutlarım.

Festivalde üç modern dans gösterisi sunuldu. Bunlardan ikisi tek perdelik performanslar olup, her ikisi de İzmir DOB yapımı Gece ve Bach Alaturka adlı gösterilerdi. Gece'yi de beğenmekle birlikte, Bach Alaturka pırıl pırıl dansçıları ve yüksek enerjisiyle tartışmasız festivalin yıldız performansı oldu diye düşünüyorum. Topluluk bis yaptı ancak bisten sonra selam koreografisini ana gösterinin selamını bire bir tekrarlayarak gerçekleştirdiler. Eser tek perdelik olduğu için bisten sonra verilen selamın daha ekonomik bir koreografiyle gerçekleştirilmesi daha mı iyi olurdu diye düşünmeden yapamadım.

Diğer modern dans gösterisi ise müziklerini Mercan Dede'nin, koreografisini Beyhan Murphy'nin gerçekleştirdiği Güldestan'dı. Güldestan aynı zamanda festivalin kapanış eseri olarak tercih edilmiş. Göz alıcı prodüksiyona, Mercan Dede'nin müziğinin katkısı tartışılmazdı. Ancak sahnelemede kullanılan canlı enstrümanların, en azından benim izlediğim temsilde, seyircinin beklentisini fazlaca yükselttiğini, buna karşılık kendilerinden beklenileni veremediklerini, hatta dansçıların bir sonraki sahneye hazırlanmaları için sahneye oturtulmuş ve ne çaldıkları pek de önemsenmemiş havası oluştuğunu üzülerek gözlemledim. Güldestan gibi iddialı bir yapıma bu aksaklık yakışmadı elbette. Diğer taraftan bütün göz alıcılığına karşın Güldestan'ın "oryantalist" dramaturjisinin, "turistik" olma, "ideolojik" olma ya da sadece bir modern dans gösterisi olma gibi, baktığınız yere göre değişen kırılgan bir dengesi vardı.

Başta da söylediğim gibi, Bodrum Uluslar arası Bale Festivali gelişmeye çok açık ve her turizm sezonunda yetmiş iki milletten onbinlerce turistin ziyaret ettiği Bodrum'da ülkemizin yüzünü ağartan bir festival. Nitekim hem yerli hem yabancı turistlerin ilgisi o kadar büyük ve öyle sevindirici ki, Kale'nin sahneyi doğru düzgün görebilen koltuklarında biletler hemen tükeniyor. Bu güzel enerji ne yazık ki ne yurtiçinde ne de yurtdışında yeterince ses getiremiyor. Bu yazıyı hazırlarken bu yıl 19. kez düzenlenen festivalin geçmiş yıllarına dair bilgi verici bir yazıya ulaşamadım; ayrıca görünür ve ulaşılabilir sağlam bir arşive, kendisine ait derli toplu bir internet sayfasına bile sahip olmadığını gördüm. Bu önemli festivalin bir an önce Bodrum'a yakışır bir sahne altyapısına kavuşturulması, kendisine özel çok dilli bir internet sayfasının hazırlanması ve güçlü potansiyelinin etkin bir tanıtım aracına dönüştürülebilmesi dileğiyle.

Aida Gomez Dans Topluluğu-İspanya- FLAMENKO “Carmen” / Prömiyer: 2006

Sanat Yönetmeni: Aida GOMEZ

Yönetmen: Emilio SAGI

Koreograf: Aida GOMEZ

Müzik Yönetmeni: Jose Antonio RODRIGUEZ

Müzik: BIZET/ Jose Antonio RODRIGUEZ

Işık Tasarımı: Nicolas FIELCHEL

Kostüm Tasarımı: Miguel CRESPI

Antalya DOB “Romeo Juliet” / Prömiyer: 2020

Müzik: P. İ. ÇAYKOVSKİ
Müzik Düzenleme: Tolga TAVİŞ
Koreografi ve Libretto: Volkan ERSOY, Armağan DAVRAN
Dekor Tasarım: Çağda ÇITKAYA
Kostüm Tasarım: Sevtaç DEMİRER
Işık Tasarım: Fuat GÖK
Projeksiyon: Ahmet ŞEREN

Jüliet: Iaroslava VOLKOVA / Müge ÖĞÜT
Romeo:Tolga BURÇAK / Artur IVANOV

Mersin DOB “Hamlet” / Prömiyer: 2018

Müzik: Revaz GABİCHVADZE

Koreografi: Nugzar MAGALASHVİLİ

Libretto: (William SHAKESPEARE’nin Hamlet adlı eserinden hareketle)

Medeia MAGALASHVİLİ

Sahneye Koyan: Serbülent BİÇER, Ender ÜÇDEMİR, Ayşe Özlem ŞENORMANLILAR

Dekor Tasarım: Savaş CAMGÖZ

Kostüm Tasarım: Sevtaç DEMİRER

Işık Tasarım: Tarı DENİZ

Hamlet: B. Serkan CEBECİ, Y. Ozan DEMİRBAŞ

Claudius: Tugay AK

Laertes: Niyazi CİNGÖZ

Ophelia : Tutku B. TÜMEN, Yukiko ITO

Gertrude: Özlem ŞENORMANLILAR, Risa OCHIAI

Polonius: Görkem CENGİZ

Mezarcı: Tolga ERGEN

Hayalet Baba: Miray BOYACIOĞLU

İzmir DOB "Gece" / Prömiyer: 2018

Müzik: Ólafur Arnalds

Koreografi: Ricardo Fernando

Sahneye Koyan : Ricardo Fernando

Dekor Tasarım: Kaan GÜREŞCİ

Kostüm Tasarım: Sevtaç DEMİRER

Işık Tasarım: Serkan ŞENTÜRK

Düet 1: Sülün Duyulur-Doruk Demirdirek

Düet 2: Aslı Çilek-Selahattin Erkan

Düet 3: Burcu Olguner-Dolun Doyran

Düet 4: Çisil Bozcaada-Çağın H.Özideş

İzmir DOB "Bach Alaturka" / Prömiyer: 2017

Müzik: Anjelika AKBAR

Koreografi: Mehmet BALKAN

Libretto: Junko HIKASA

Sahneye Uyarlayan: Lale BALKAN

Dekor Tasarım: Tayfun ÇEBİ

Kostüm Tasarım: Gazal ERTEN

Işık Tasarım: Müfit ÖZBEK

Video Tasarım: Ahmet ŞEREN

Düet 1: Aslı ÇİLEK-Dolun DOYRAN

Düet 2: Burcu OLGUNER-Çağın H. ÖZİDEŞ

Düet 3: Çisil BOZCAADA-Doruk DEMİRDİREK

Düet 4: Aslı ÇİLEK-Sertan YETKİNOĞLU

İstanbul DOB "Güldestan" / Prömiyer: 2004

Libretto ve Koreografi: Beyhan MURPHY
Müzik Yönetmeni: Mercan DEDE
Sahne Tasarımı: Işın MUMCU
Kostüm Tasarımı: İsmail DEDE, Ayşegül ALEV
Orijinal Işık Tasarımı: Michael ODAM
Işık Adaptasyon: Beyhan MURPHY, Şener AKYAMANER, Taner AYDIN
Fotoğraflar: Ara GÜLER
Metin: Orhan PAMUK, EVLİYA ÇELEBİ
Okuyan: Halit ERGENÇ